

SYVBAROMETERN 2023

**MÅLGRUPPSANALYS REGION
SÖRMLAND**

**HEJ
SYV.**

**ungdoms
barometern**

VÄLKOMMEN

Välkommen till SyvBarometern 2023. Denna rapport innehåller kompletterande brytningar för Region Sörmland och tittar i första hand närmare på skillnader mellan hur studie- och yrkesvägledningen fungerar i olika delar av skolverksamheten. För detta ändamål har vi plockat ut och jämfört de studie- och yrkesvägledare som i huvudsak är verksamma inom grundskola, gymnasium och vuxenutbildning i Sörmland.

Dessa grupper jämförs också med de sammanslagna siffrorna för Region Sörmland som ni även finner i den regionala rapporten. Viktigt att komma ihåg är att studie- och yrkesvägledare inom vuxenutbildning inte ingår i denna sammanslagning för att möjliggöra de tidsjämförelser som finns i den regionala rapporten.

Det femte och avslutande kapitlet innehåller en sammanställning av VUX som även går att finna i den regionala rapporten.

I varje kapitelinledning finner du en frågeförteckning över de frågor som besvaras inom respektive kapitel.

Trevlig läsning!

KONTAKT:

Ulrik Hoffman, Expert Utbildning & Kompetensförsörjning
E-post: Ulrik@ungdomsbarometern.se

Gabriella Holm, Hej Syv
E-post: Gabriella@hejsyv.se

REDAKTION/UNGDOMSBAROMETERN:

Ansvarig analytiker: Henrik Jodén & Rasmus Johansson
Form och original: Sofie Jonsson

Fakta om undersökningen:

Intervjumetod: Digital enkätundersökning

Målgrupp: Studie- och yrkesvägledare i Sverige

Fältperiod: 25 maj 2023 – 3 juli 2023

Antal intervjuer i studien totalt: 627 st

Antal intervjuer i Region Sörmland: 40 st

Ungdomsbarometern AB © 2023.

Samtliga resultat och slutsatser här presenterade är **copyrightskyddade** och får ej spridas externt utan Ungdomsbarometerns eller Hej Syvs skriftliga tillåtelse.

INNEHÅLL:

KAPITEL 1.

Rollen som studie- och yrkesvägledare 5

KAPITEL 2.

Måluppfyllelse och kvalitet 16

KAPITEL 3.

Innehåll, planering och dimensionering 26

KAPITEL 4.

Samverkan 35

KAPITEL 5.

VUX 42

Bakgrund

Region Sörmland

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i grund- och gymnasieskolan i Region Sörmland. VUX behandlas separat för att möjliggöra tidsjämförelser.

Grundskola Sörmland

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i grundskolan i Region Sörmland.

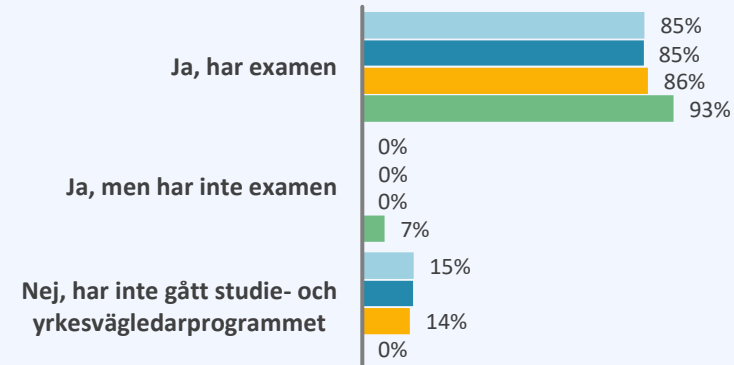
Gymnasium Sörmland

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i gymnasieskolan i Region Sörmland.

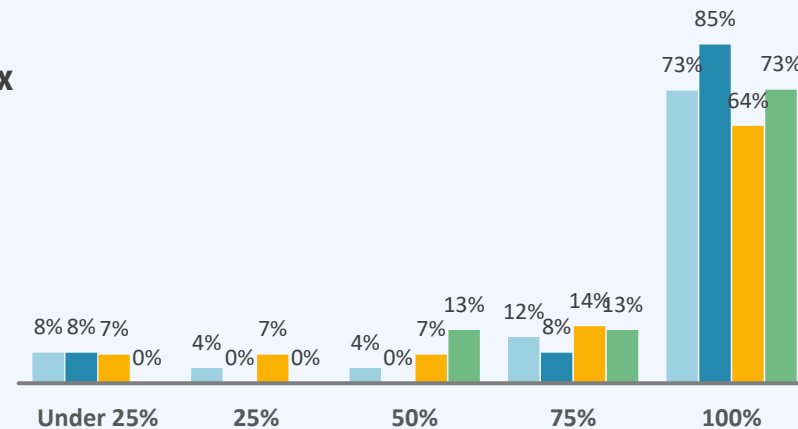
VUX Sörmland

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i VUX i Region Sörmland.

GÅTT STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDARPROGRAMMET:

OMFATTNING AV ARBETE:

A blurred background image showing several students sitting at a long wooden table in a classroom or study hall. They are focused on their work, with some writing in notebooks. The lighting is soft and natural, coming from windows in the background.

01

Rollen som studie- och yrkesvägledare

A background image showing a group of students sitting at a long wooden table in a classroom or meeting room. They are looking towards the right side of the frame. One student in the foreground is writing in a notebook. The lighting is bright, suggesting a sunny day.

01

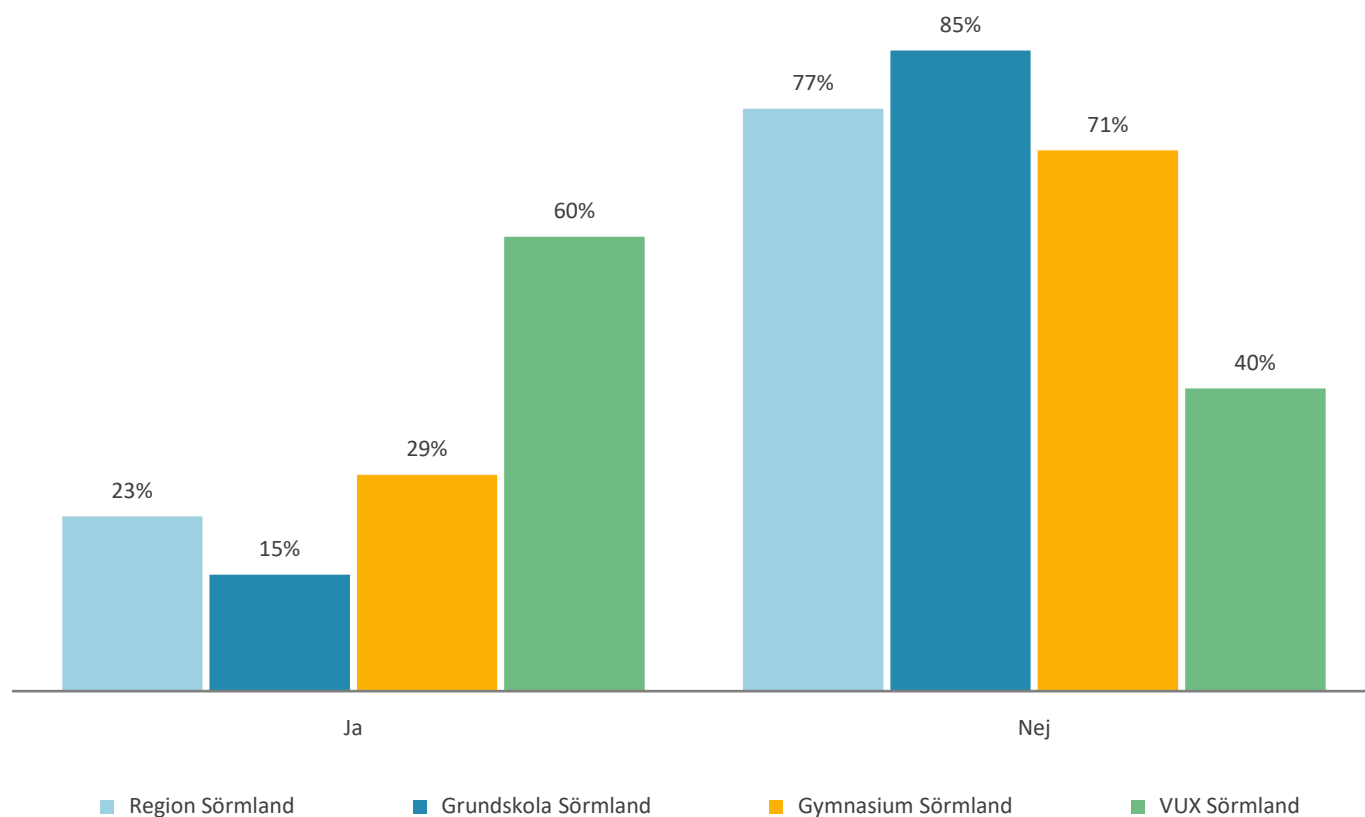
Rollen som studie- och yrkesvägledare

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

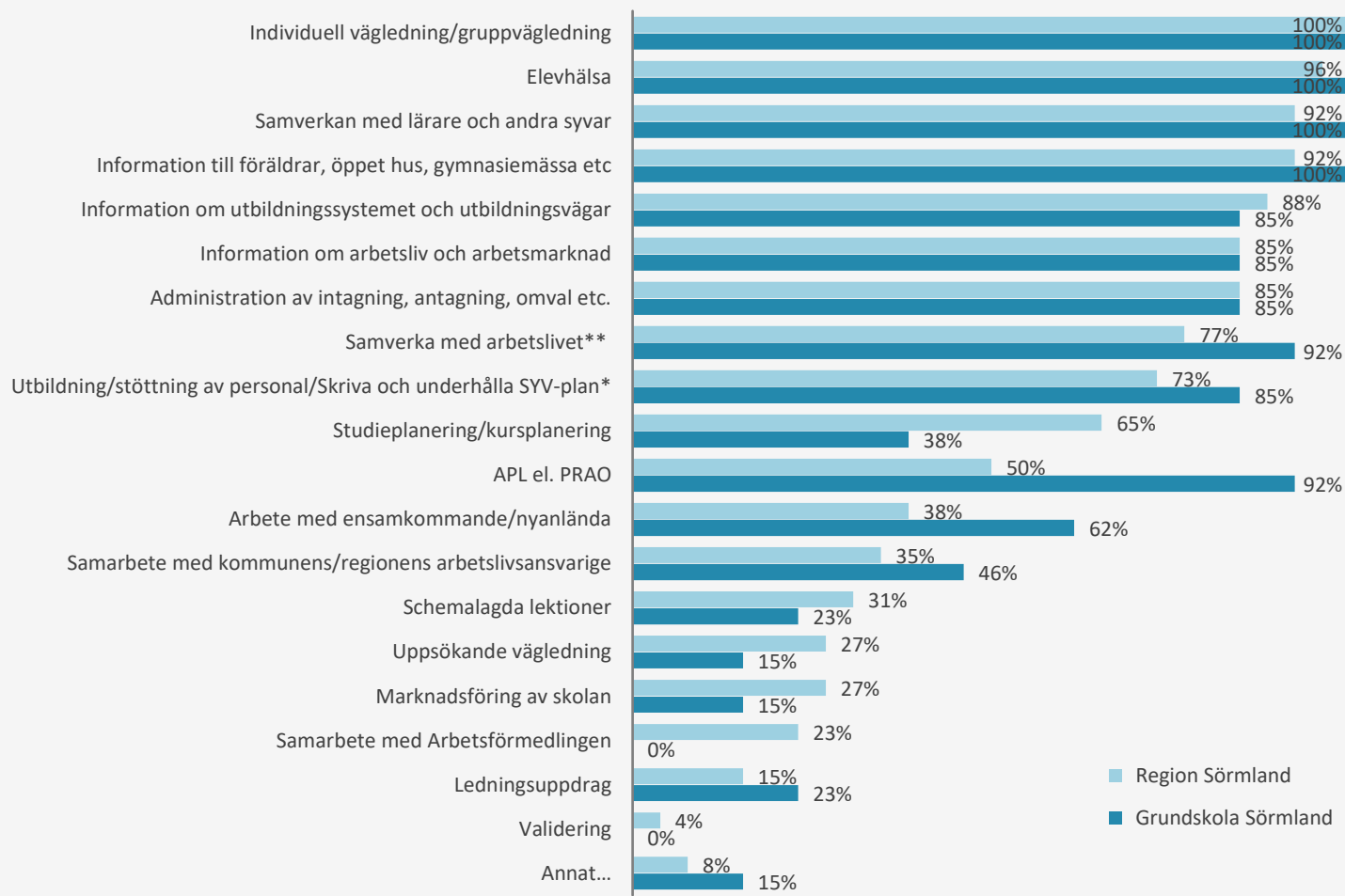
- Har du en arbetsbeskrivning för vad som ingår i din tjänst?
- Vad av följande ingår i din tjänst som SYV?
- I vilken utsträckning, utifrån din expertroll som Syv, stöttar du lärare/övrig personal och rektor i SYV-arbetet?
- Generellt, hur skulle du beskriva dina möjligheter att få komma in i undervisningen (med eget ansvar för innehållet)?
- Upplever du att SYV är hela skolans ansvar på din skola eller inom din verksamhet?
- Upplever du att du får det stöd och den hjälp du behöver i studie- och yrkesvägledningen av skollädaingen?
- Hur skulle du beskriva dina kunskaper om följande i avseenden att kunna möta elevernas vägledningsbehov?
- Inom vilka av följande områden skulle du framförallt vilja öka din kompetens?

Syvar inom VUX i Sörmland uppger i störst utsträckning att de har en arbetsbeskrivning. För grundskolesyvarna gäller det motsatta

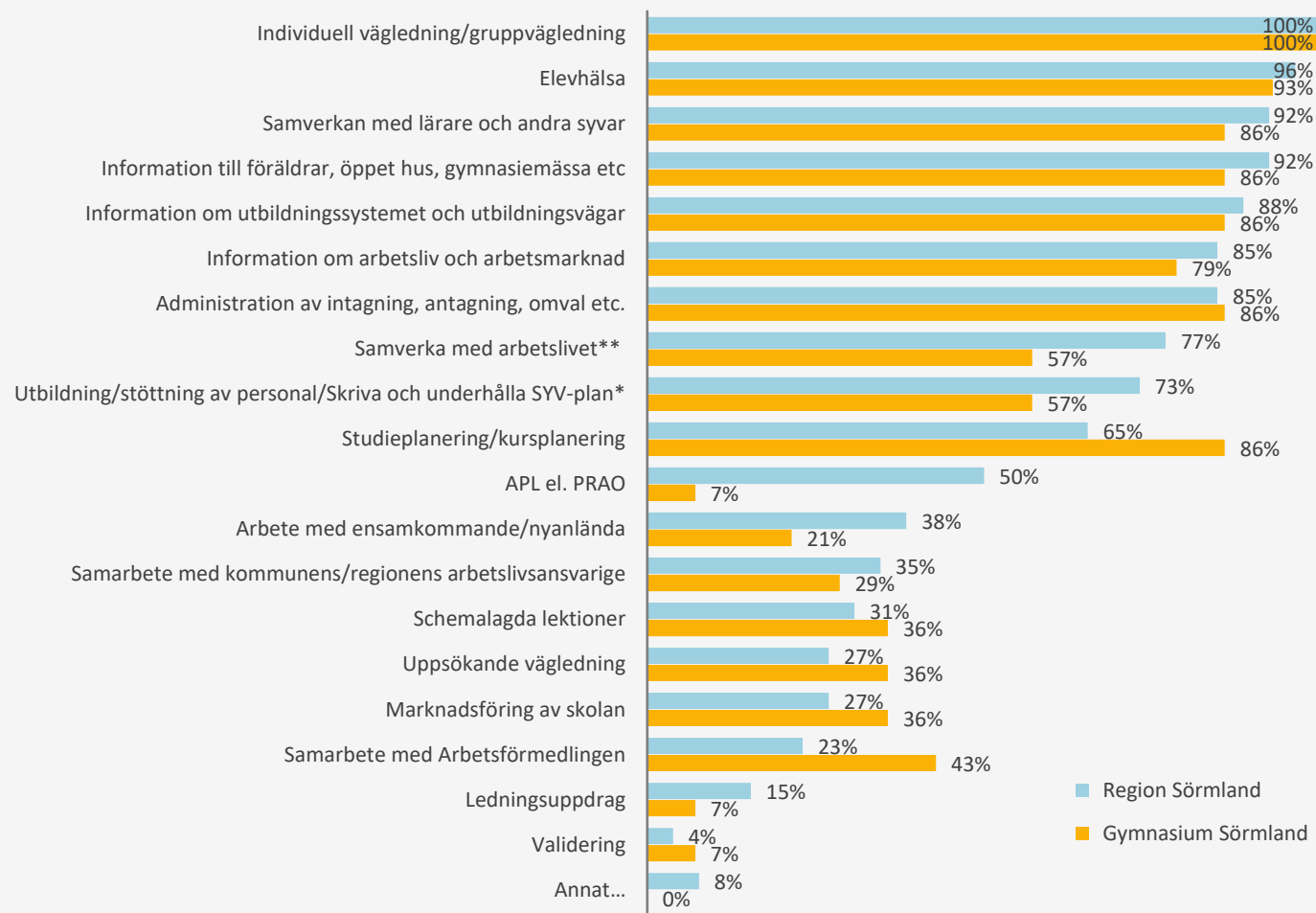
Har du en arbetsbeskrivning för vad som ingår i din tjänst?

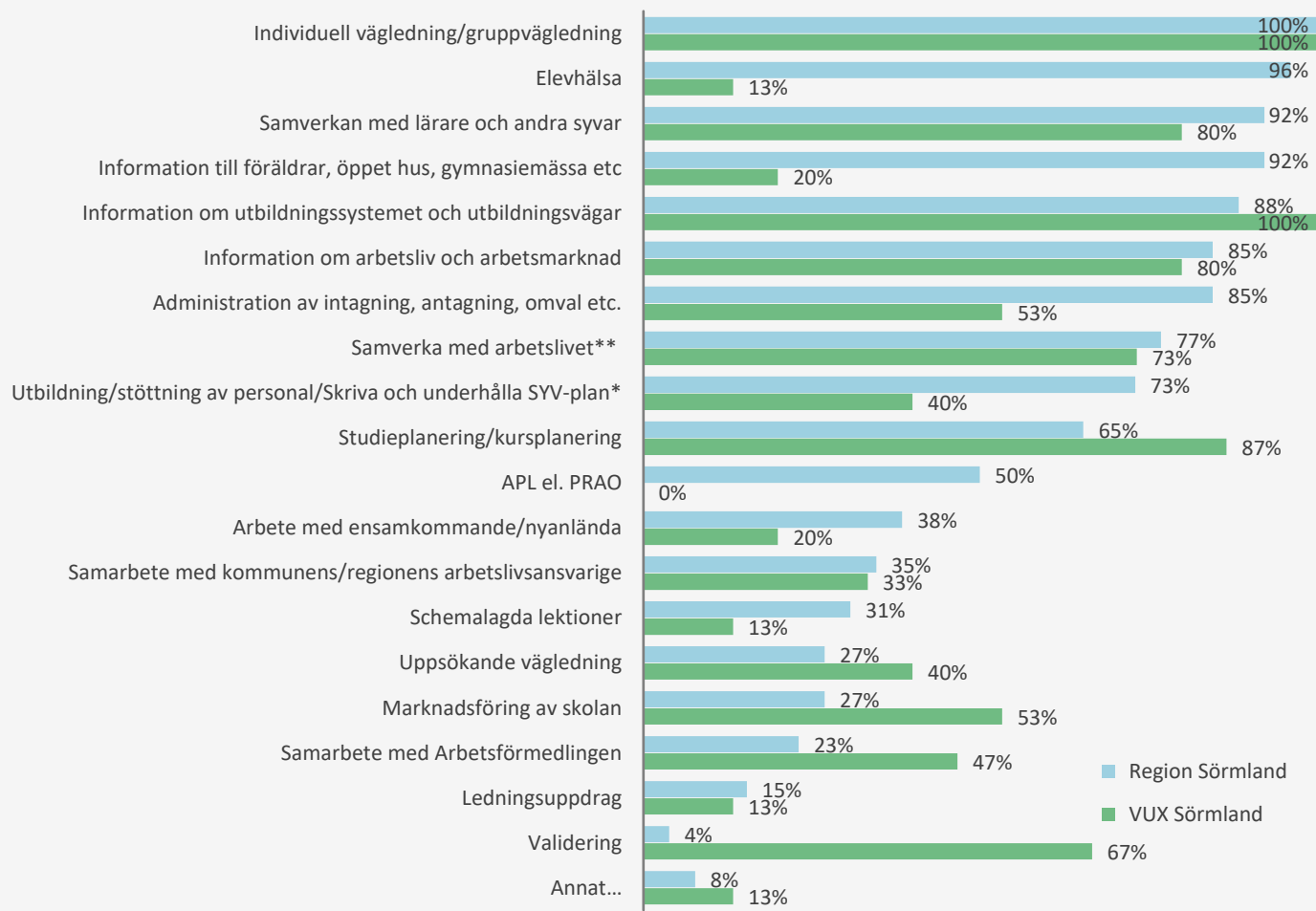
Syvars arbetsuppgifter inom grundskolan sticker ut från regionen i stort främst när det gäller PRAO, samverkan med arbetslivet och hantering av nyanlända

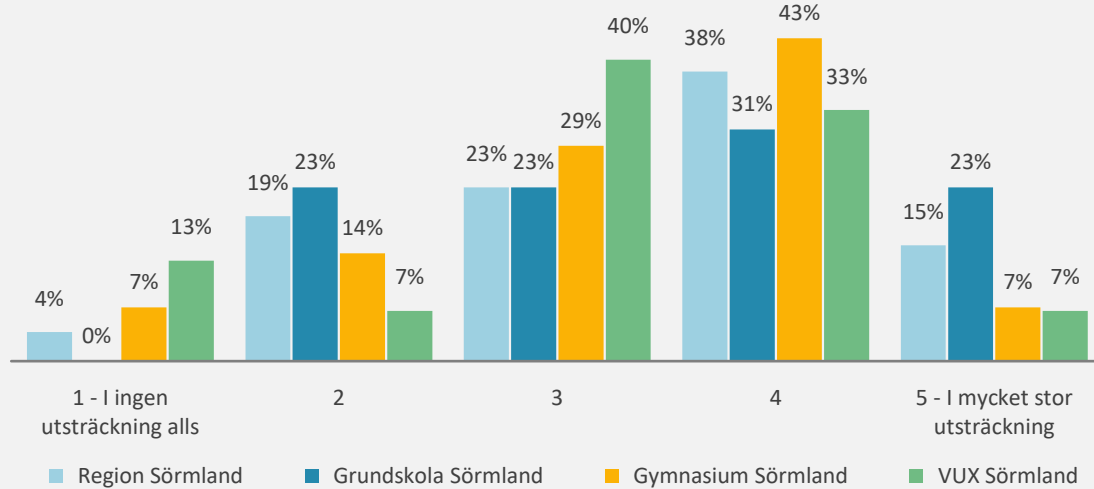
Syvar på gymnasiet i Sörmland ägnar sig i högre utsträckning åt studieplanering och samarbete med Arbetsförmedlingen

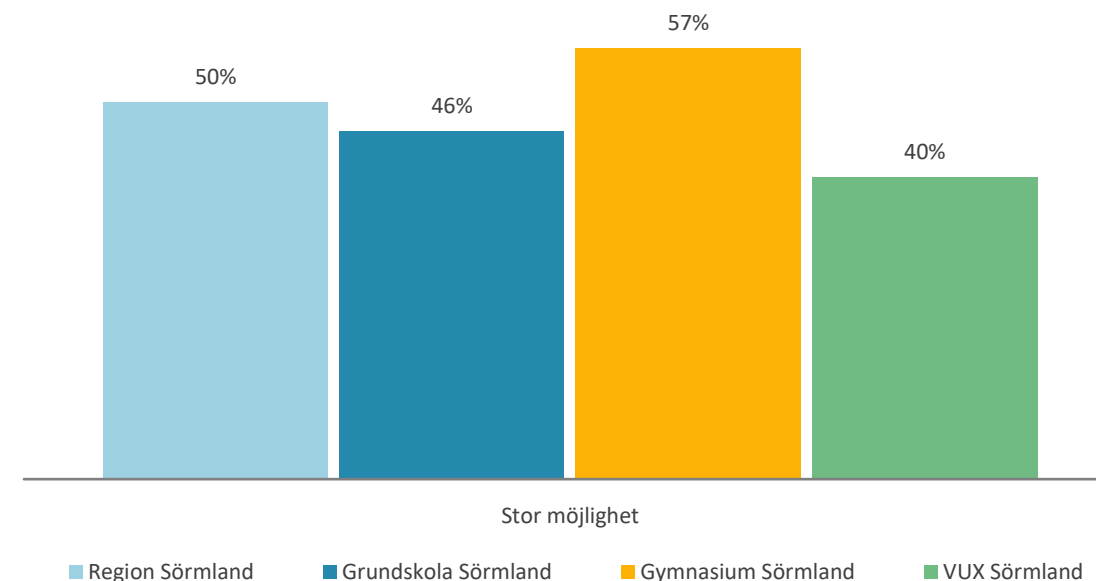
Syvars arbetsuppgifter inom VUX sticker ut från regionen i stort på många sätt, vilket tyder på att utbildningsnivån kraftigt dikterar yrkets roll

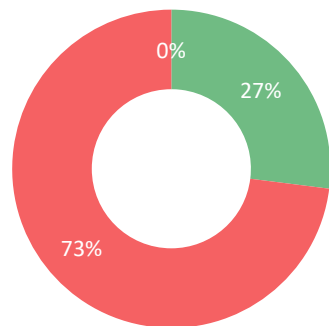
Majoriteten av samtliga grupper stöttar lärare och övrig personal i hög utsträckning förutom Syvar inom VUX

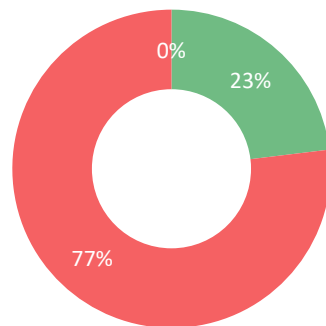
Andelen Syvar som anser sig ha stor möjlighet att komma in i undervisningen skiljer sig inte avsevärt mellan grupperna

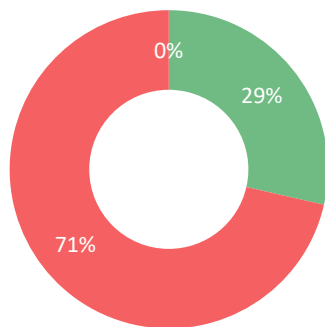
Inom VUX som är den mest välintegrerade skolformen är det fortfarande färre än hälften som upplever att SYV är hela skolans ansvar i Sörmland

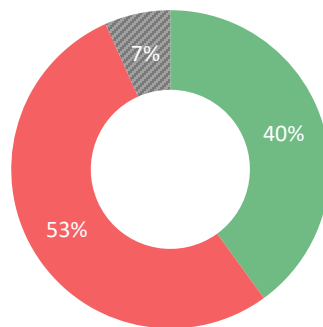
Region Sörmland

Grundskola Sörmland

Gymnasium Sörmland

VUX Sörmland

■ Ja
■ Nej
■ Osäker/vet inte

Syvar inom grundskolan anser sig ha högre kunskaper om efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden

Region Sörmland

1.	69%	Vägledningsmetodik, nya metoder och verktyg
2.	65%	Jämställdhet/könsbundna yrkesval
3.	62%	Generell kunskap om olika yrken och branscher
4.	58%	Generell kunskap om funktionsnedsättningar
5.	58%	Efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden
6.	58%	Metoder för omvärldsbevakning
7.	54%	Utbildning/stöttning av skolans lärare/personal
8.	50%	Möjligheten till att få ett arbete direkt efter examen
9.	46%	Efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden
10.	35%	Eget företagande/entreprenörskap

Grundskola Sörmland

1.	77%	Vägledningsmetodik, nya metoder och verktyg
2.	69%	Jämställdhet/könsbundna yrkesval
3.	69%	Generell kunskap om olika yrken och branscher
4.	62%	Generell kunskap om funktionsnedsättningar
5.	62%	Efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden
6.	62%	Utbildning/stöttning av skolans lärare/personal
7.	62%	Efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden
8.	54%	Möjligheten till att få ett arbete direkt efter examen
9.	46%	Metoder för omvärldsbevakning
10.	46%	Eget företagande/entreprenörskap

Syvar på gymnasiet i Sörmland uppger att de generellt har lägre kunskaper än genomsnittet medan de inom VUX är den grupp som anser sig ha högre kunskaper överlag

Gymnasium Sörmland

1.	64%	Metoder för omvärldsbevakning
2.	57%	Väglidningsmetodik, nya metoder och verktyg
3.	57%	Jämställdhet/könsbundna yrkesval
4.	50%	Generell kunskap om olika yrken och branscher
5.	50%	Generell kunskap om funktionsnedsättningar
6.	50%	Efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden
7.	43%	Utbildning/stöttning av skolans lärare/personal
8.	43%	Möjligheten till att få ett arbete direkt efter examen
9.	29%	Efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden
10.	21%	Eget företagande/entreprenörskap

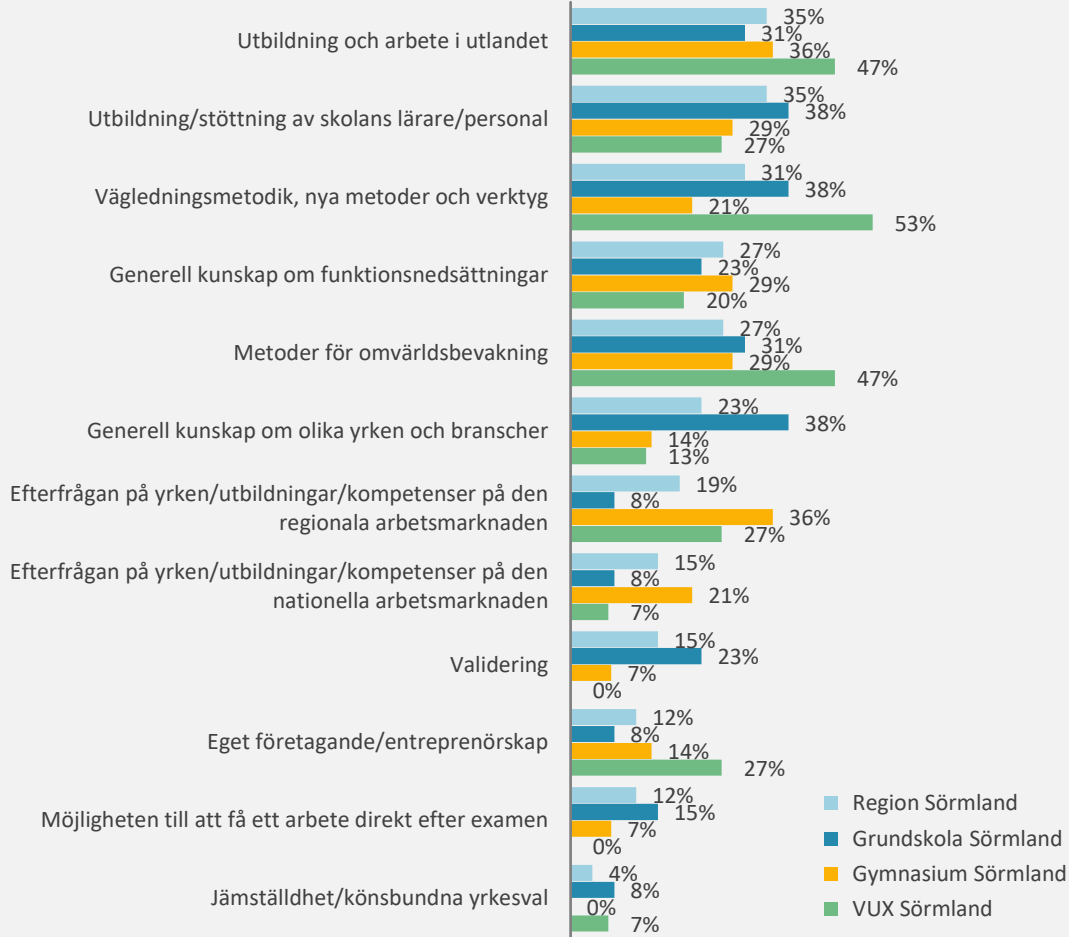
VUX Sörmland

1.	100%	Generell kunskap om olika yrken och branscher
2.	93%	Jämställdhet/könsbundna yrkesval
3.	73%	Väglidningsmetodik, nya metoder och verktyg
4.	73%	Generell kunskap om funktionsnedsättningar
5.	73%	Efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden
6.	73%	Efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden
7.	67%	Metoder för omvärldsbevakning
8.	67%	Möjligheten till att få ett arbete direkt efter examen
9.	60%	Validering
10.	53%	Utbildning/stöttning av skolans lärare/personal

Det är stor spridning i vad Syv helst vill öka sin kompetens inom beroende på skolform

02 MÅLUPPFYLLELSE OCH KVALITET

02

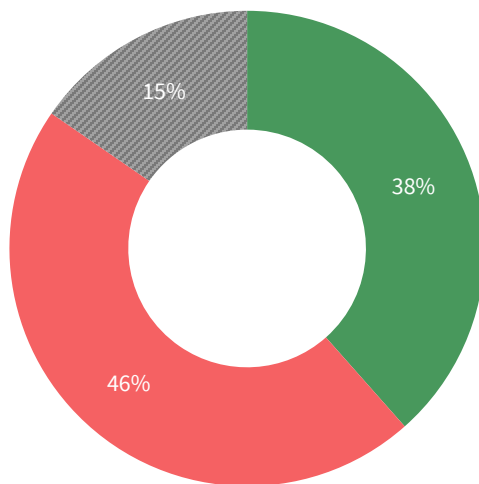
Måluppfyllelse och kvalitet

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

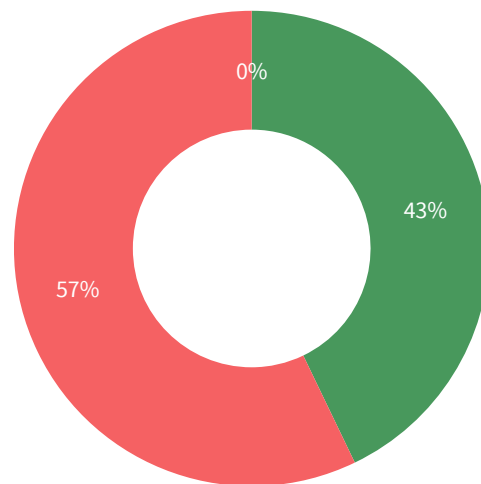
- Ingår studie- och yrkesvägledningen i det systematiska kvalitetsarbetet på din skola/verksamhet?
- Finns det tydliga mål med studie- och yrkesvägledningen på din skola eller inom din verksamhet?
- Ta ställning till hur väl följande påståenden stämmer in på din skola eller verksamhet (påståenden)
- Ta ställning till hur väl följande påståenden stämmer in på din huvudman (påståenden)
- Har du eller annan personal på din skola de senaste åren deltagit i någon utbildning, projekt eller använt er av något material som syftar till att utveckla SYV-verksamheten?
- Kan du ge exempel på utbildning, projekt eller material ni deltagit i eller tagit del av?

Syvar inom VUX i Sörmland uppger i betydligt större utsträckning att studie- och yrkesvägledning ingår i det systematiska kvalitetsarbetet jämfört med Syvar verksamma inom andra utbildningsnivåer i regionen

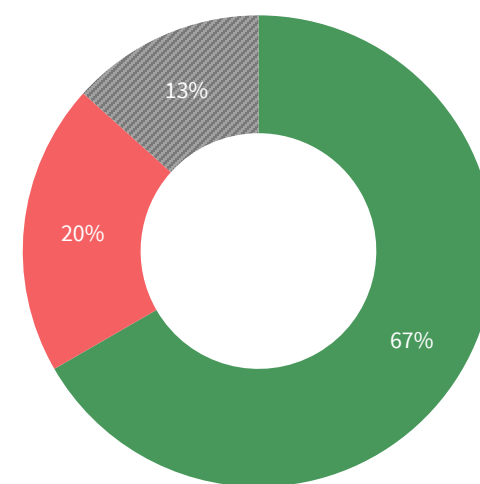
Ingår studie- och yrkesvägledningen i det systematiska kvalitetsarbetet på din skola/verksamhet?

Grundskola Sörmland

Gymnasium Sörmland

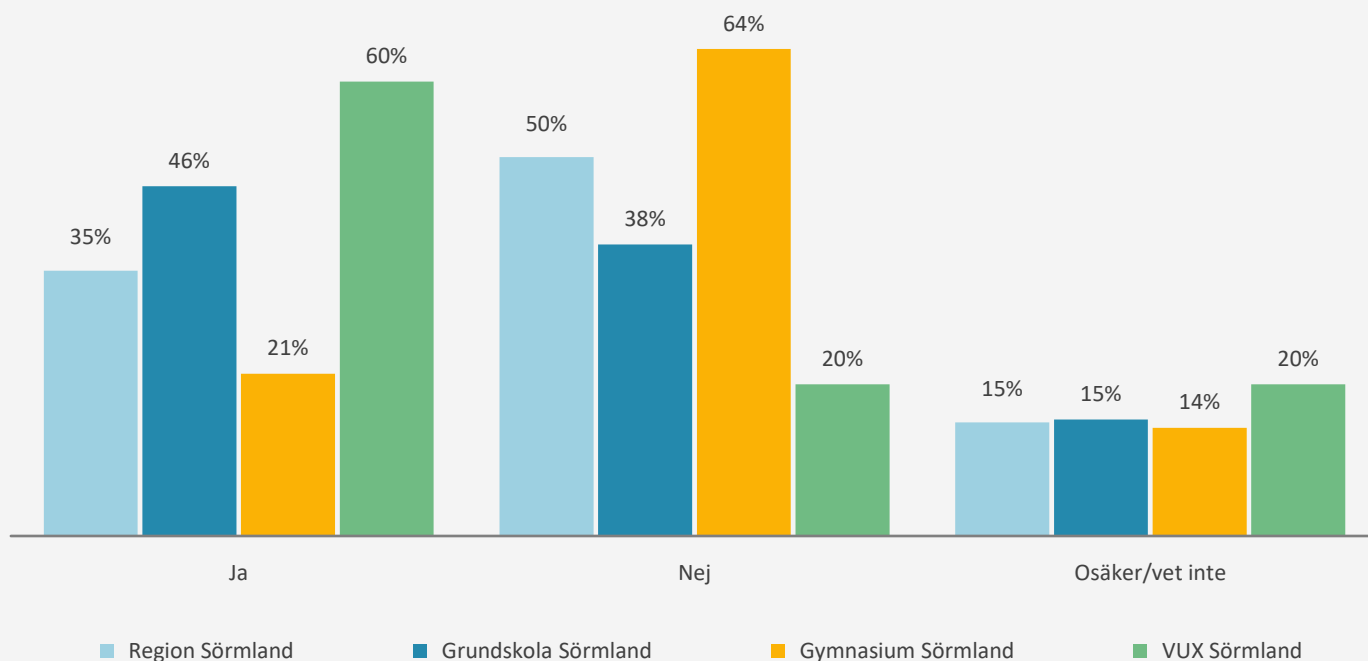

VUX Sörmland

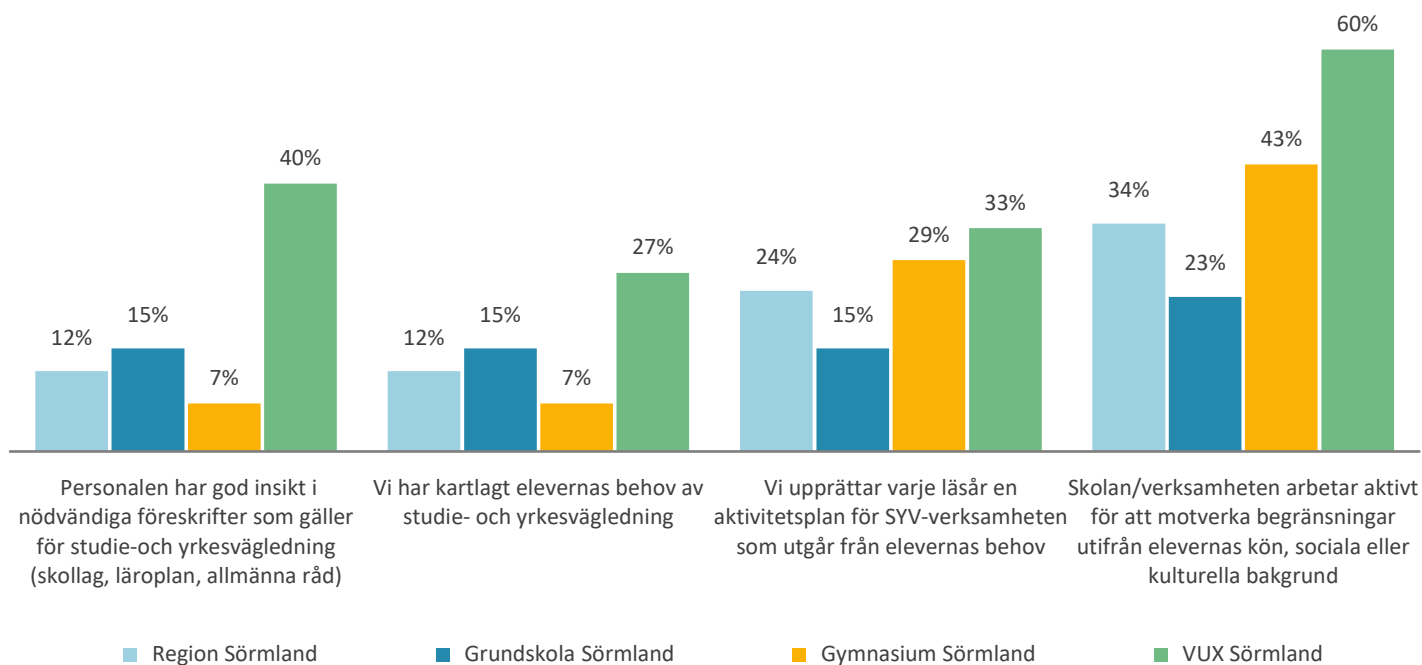
■ Ja ■ Nej ■ Osäker/vet inte

Syvar inom VUX anser också i högre grad att det finns tydliga mål med SYV på deras skola eller inom deras verksamhet

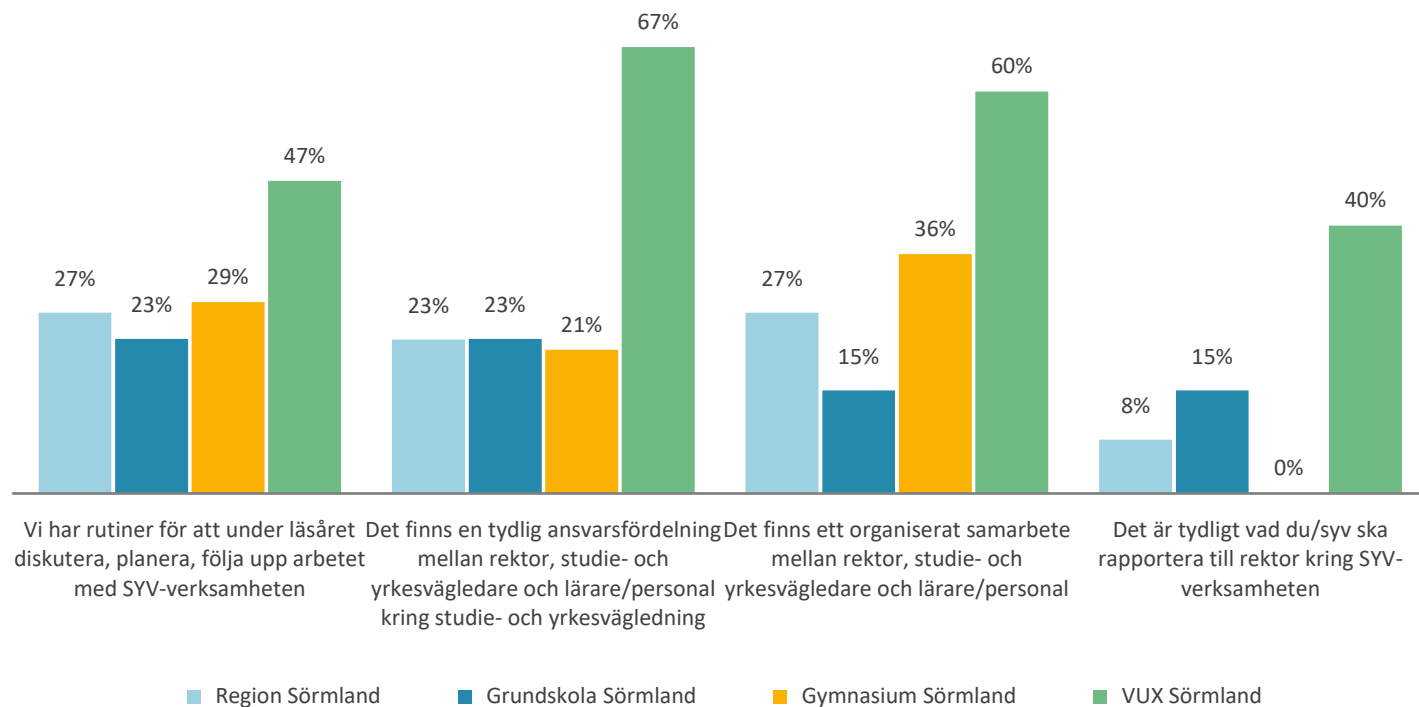
Finns det tydliga mål med studie- och yrkesvägledningen på din skola eller inom din verksamhet?

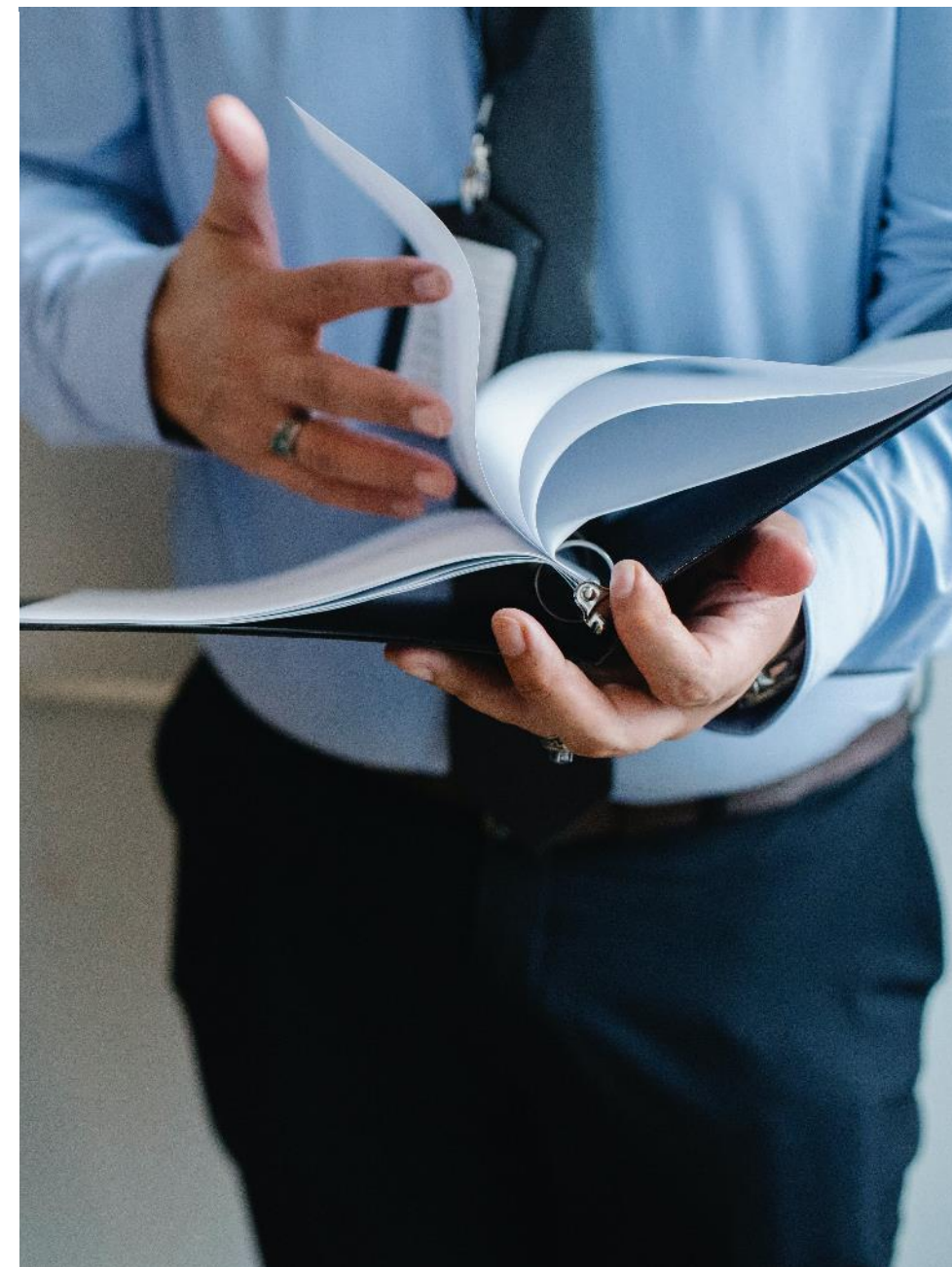
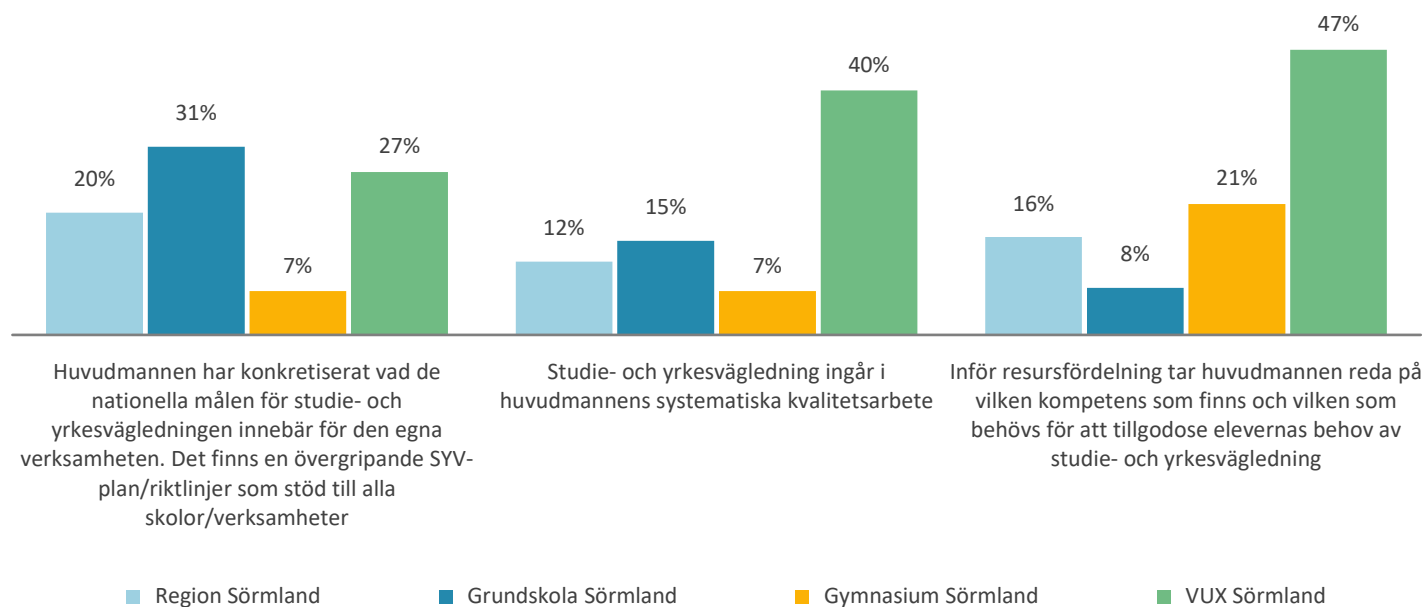
Kvalitetsindikatorer för SYV i Sörmland : Skolnivå

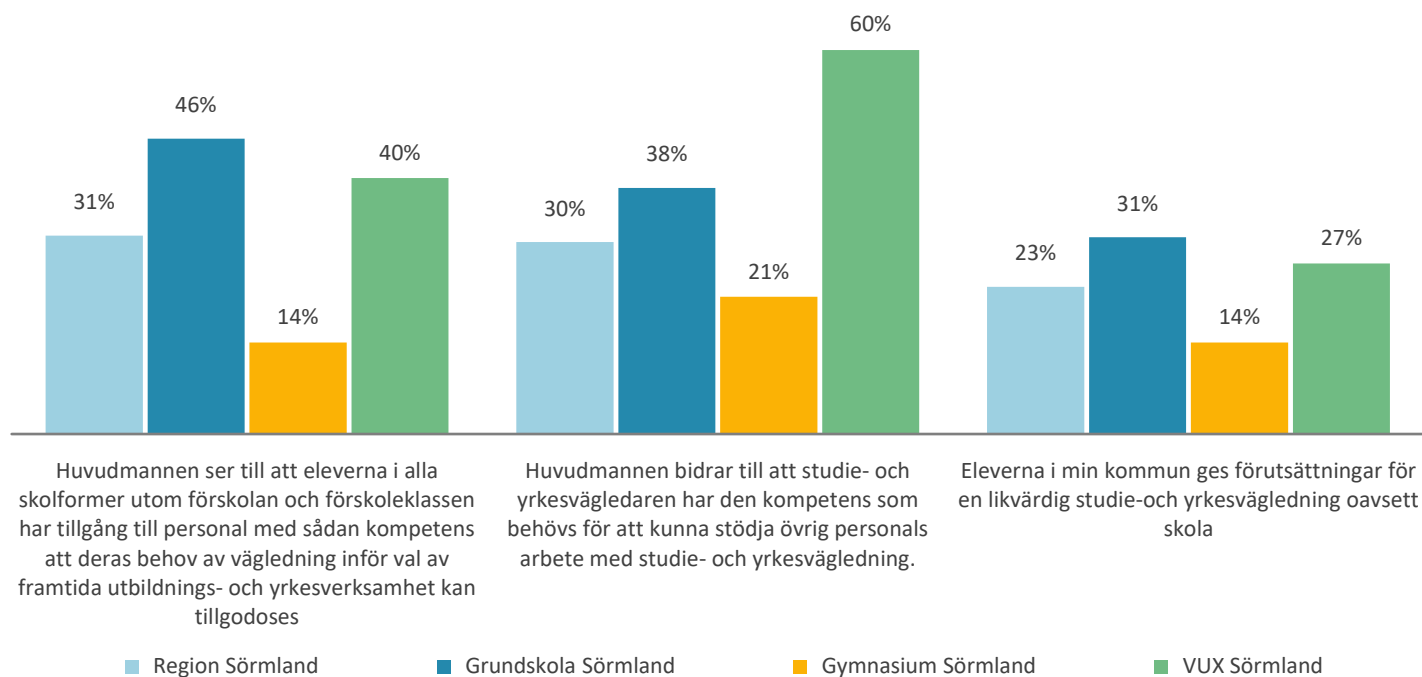
Kvalitetsindikatorer för SYV i Sörmland : Skolnivå

Kvalitetsindikatorer för SYV i Sörmland : Huvudmannanivå

Kvalitetsindikatorer för SYV i Sörmland: Huvudmannanivå

Syvar inom gymnasiet i Sörmland är de som i lägst utsträckning deltagit i någon utbildning, projekt eller använt material för att utveckla verksamheten

Total:
Andel "Ja": 58%

Region Sörmland

62%

38%

0%

Grundskola Sörmland

77%

23%

0%

Gymnasium Sörmland

43%

57%

0%

VUX Sörmland

93%

0%7%

■ Ja ■ Nej ■ Osäker/vet inte

i

På nästkommande sidor tar vi del av kurser, material eller projekt som Syvar tagit del av under det senaste året samt vilken effekt/resultat detta lett till.

Vad är det för utbildningar, projekt eller material Syvar i Region Sörmland tagit del av under det senaste året och vilka resultat ledde det till?

” Har deltagit vid nätverkstillfällen med andra Syvar inom VUX och föreläsningar om samverkan kring NPF frågor.”

” Bättre vi-känsla, bättre rutiner kring validering och större förståelse kring NPF frågor.

- VUX, Region Sörmland

”Vi har haft branschträffar från bland annat TYA och BYN. Har också deltagit i framtidsvalet med åk 8.”

” Tycker eleverna är bättre förberedda inför åk 9.”

- Grundskola, Region Sörmland

” Har gått utbildning via skolverket om karriärvägledning för nyanlända, som Syvar och intresserade SFI-lärare har gått tillsammans.”

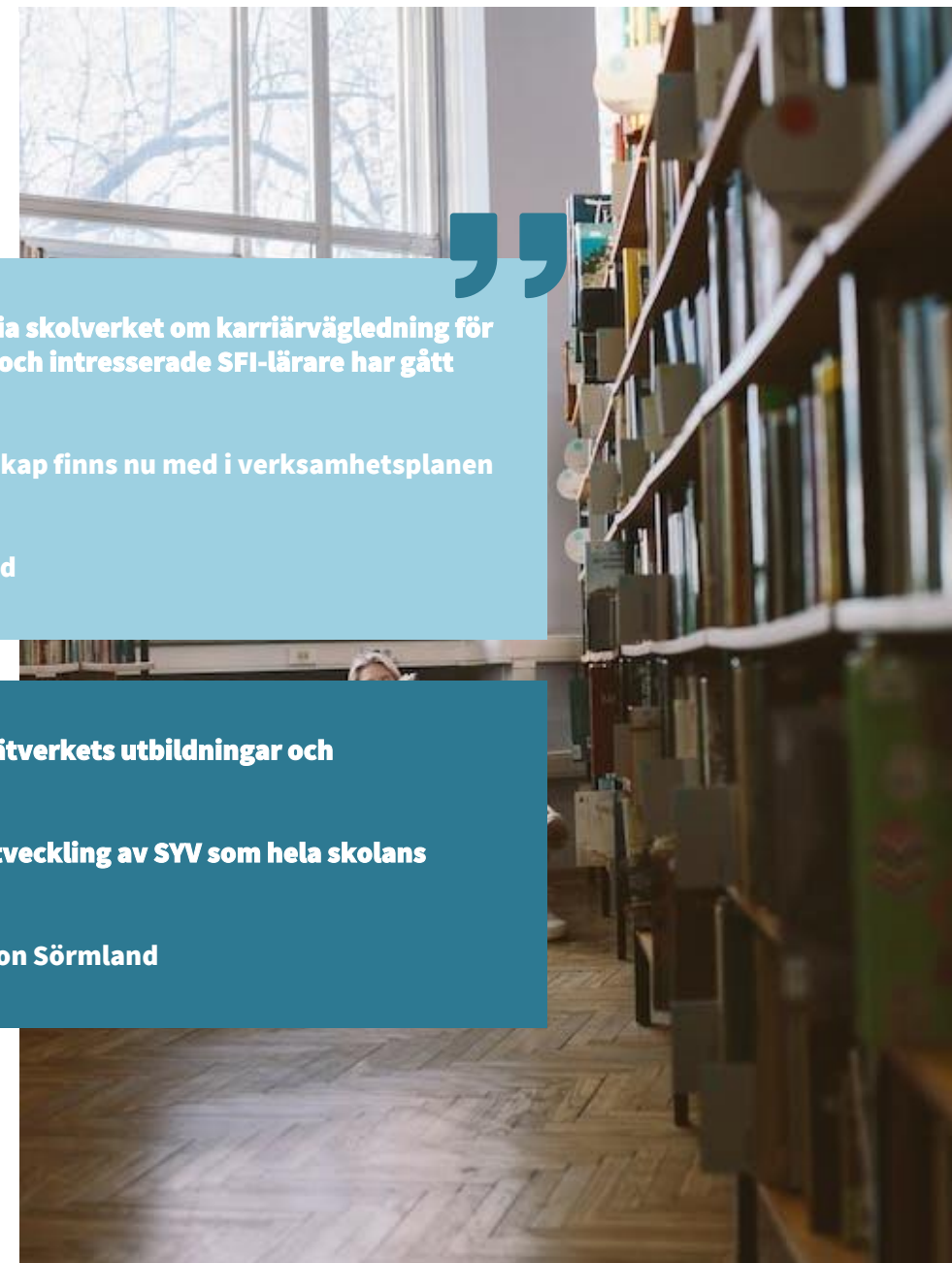
”Arbetsmarknadskunskap finns nu med i verksamhetsplanen för SFI.”

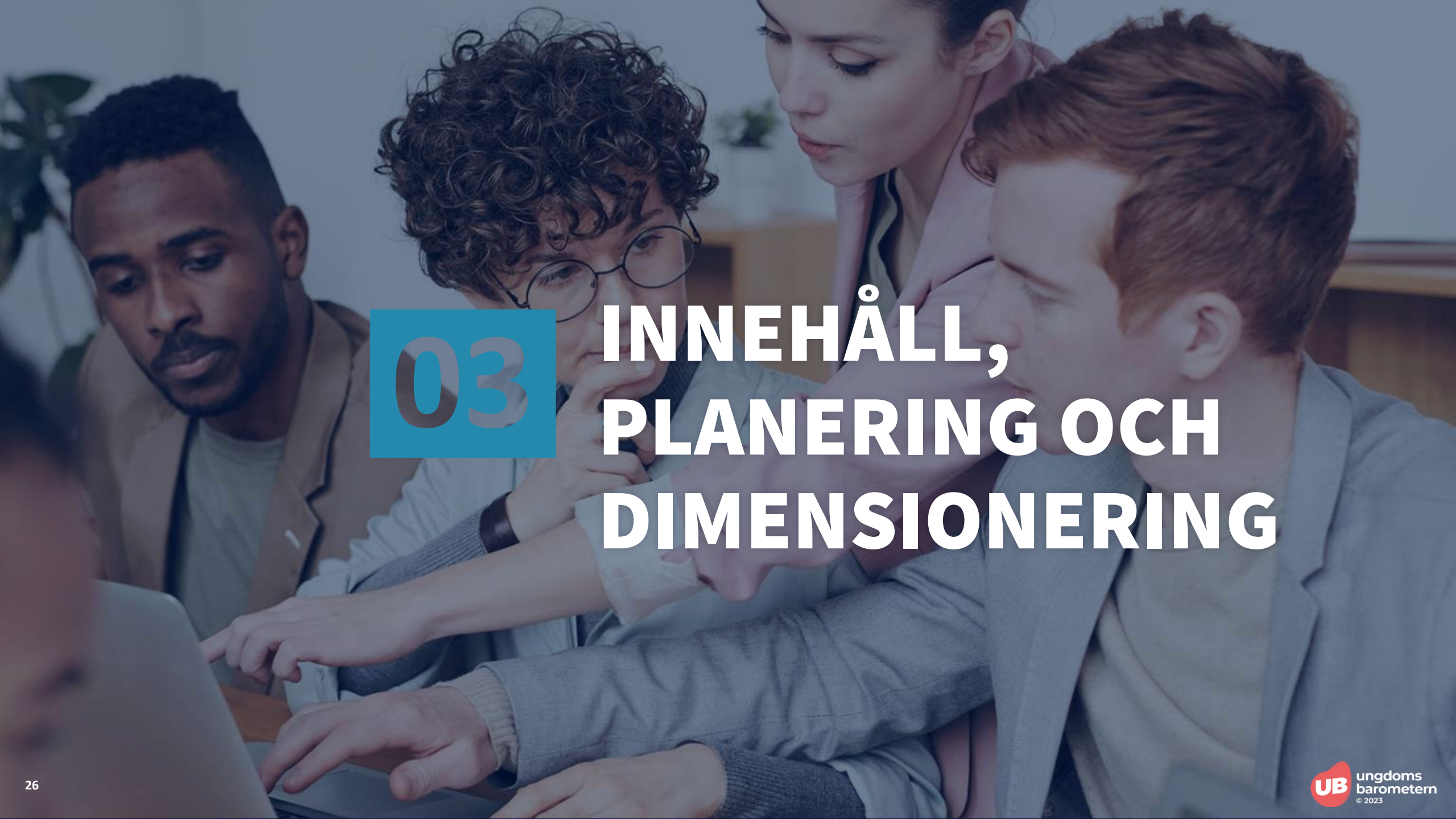
- VUX, Region Sörmland

”Deltagit i regionala nätverkets utbildningar och information.”

”Det har bidragit till utveckling av SYV som hela skolans ansvar.”

- Gymnasieskola, Region Sörmland

03

INNEHÅLL, PLANERING OCH DIMENSIONERING

A photograph of three people, two women and one man, looking intently at a laptop screen. One woman has curly hair and glasses, and the other has long dark hair. The man is partially visible in the foreground. A large blue square with the number '03' is overlaid on the image.

03

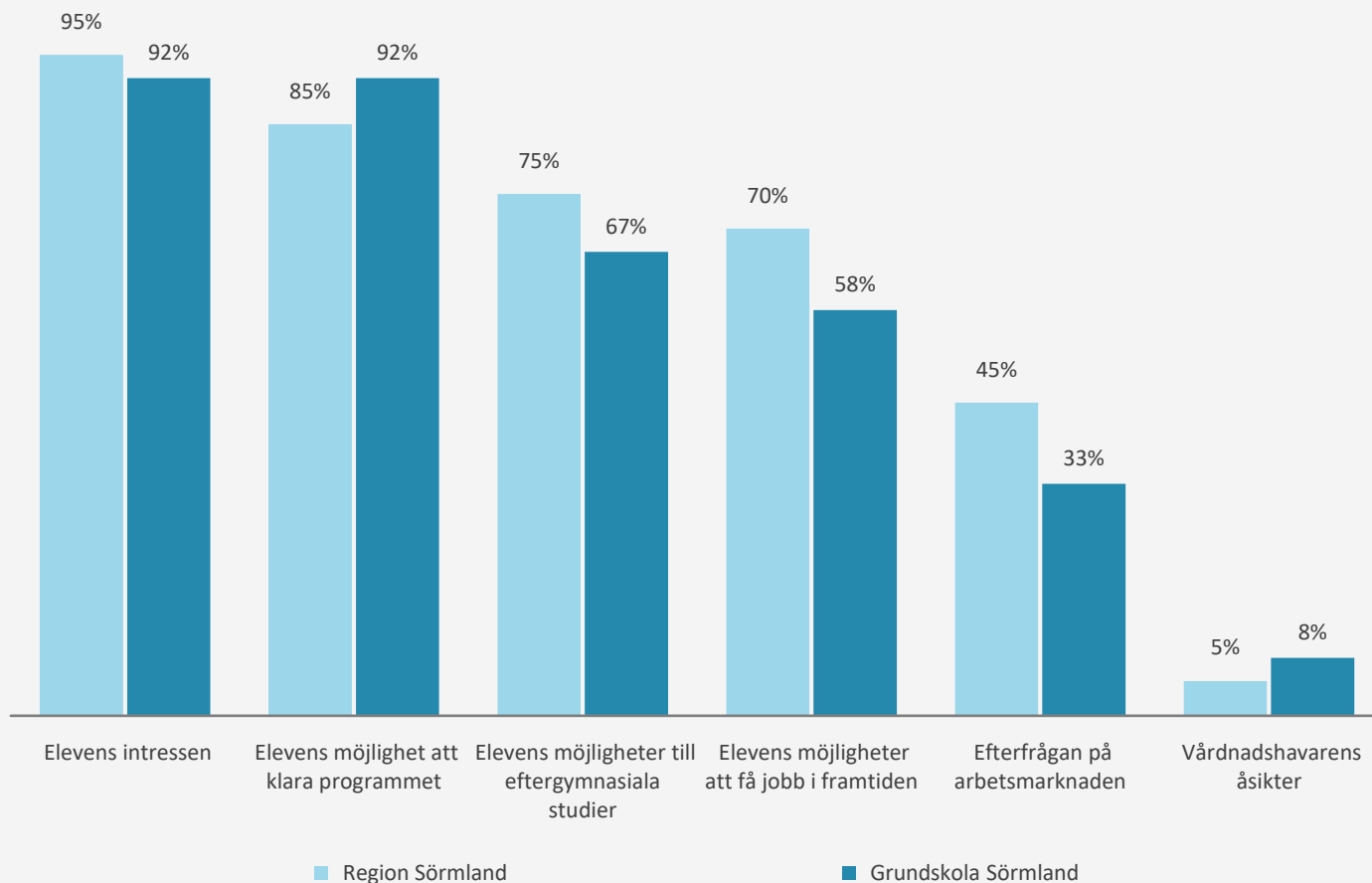
Innehåll, planering och dimensionering

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

- Om du tänker på en typisk situation där du vägleder kring val av gymnasieprogram. I vilken utsträckning brukar du beakta följande faktorer i din vägledning?
- Informeras dina elever om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov?
- Om du tänker på information kring arbetsmarknaden. Vilket/vilka format föredrar du för din egen omvärldsbevakning?
- Kände du till dessa förändringar sedan tidigare?
- Övergripande, tycker du att dessa förändringar är...?
- Behöver du ny information kring arbetsmarknadens behov med anledning av detta?
- Behöver du kompetensutveckling med anledning av detta?
- Tror du att det kommer att påverka ditt egna arbete?
- Tror du att det kommer att påverka studie- och yrkesvägledningen på din skola?

Syvarna inom grundskola följer regionen i stort när det gäller vilka faktorer som beaktas vid vägledning

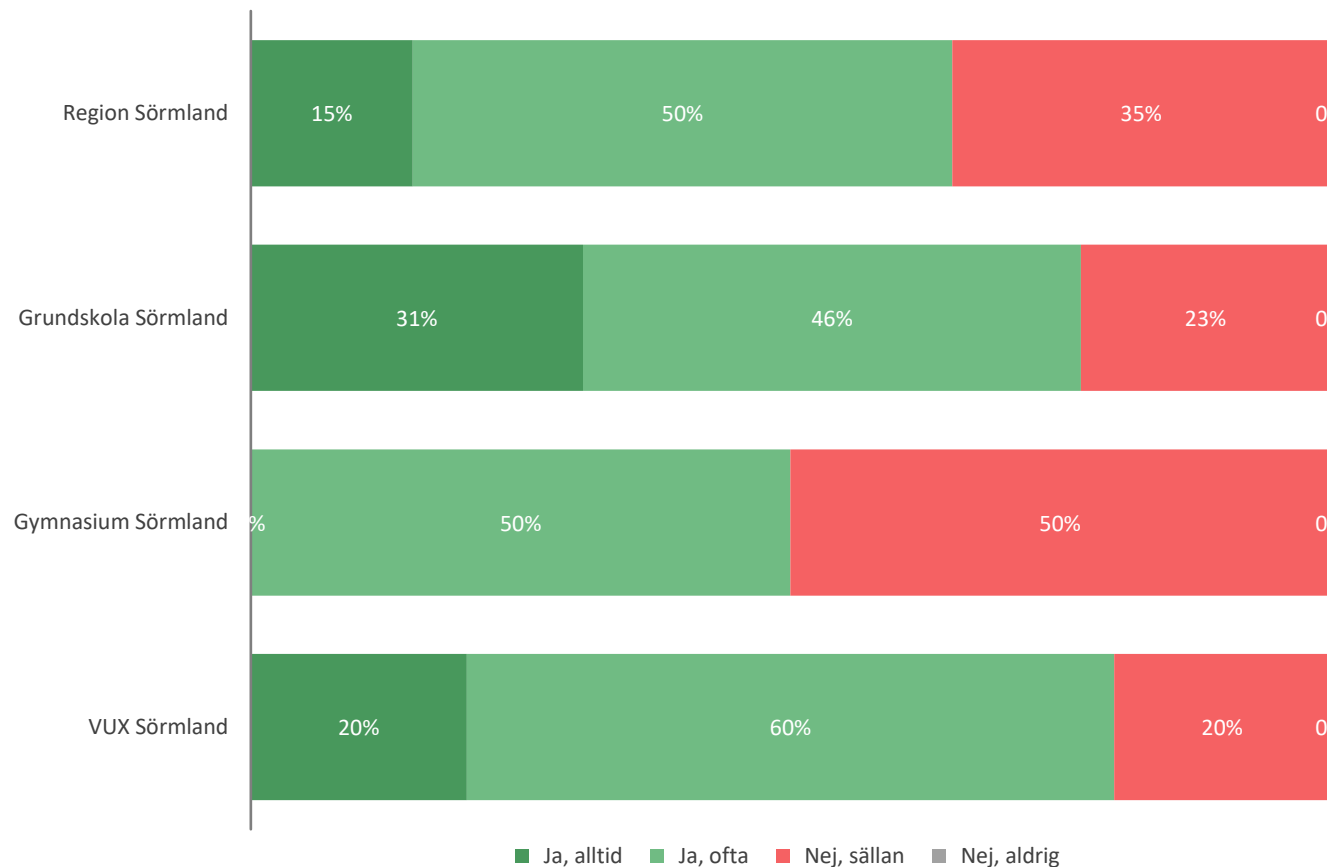
I vilken utsträckning brukar du beakta följande faktorer i din vägledning?

Svar från studie- och yrkesvägledare inom gymnasiet och VUX redovisas ej på grund av små baser

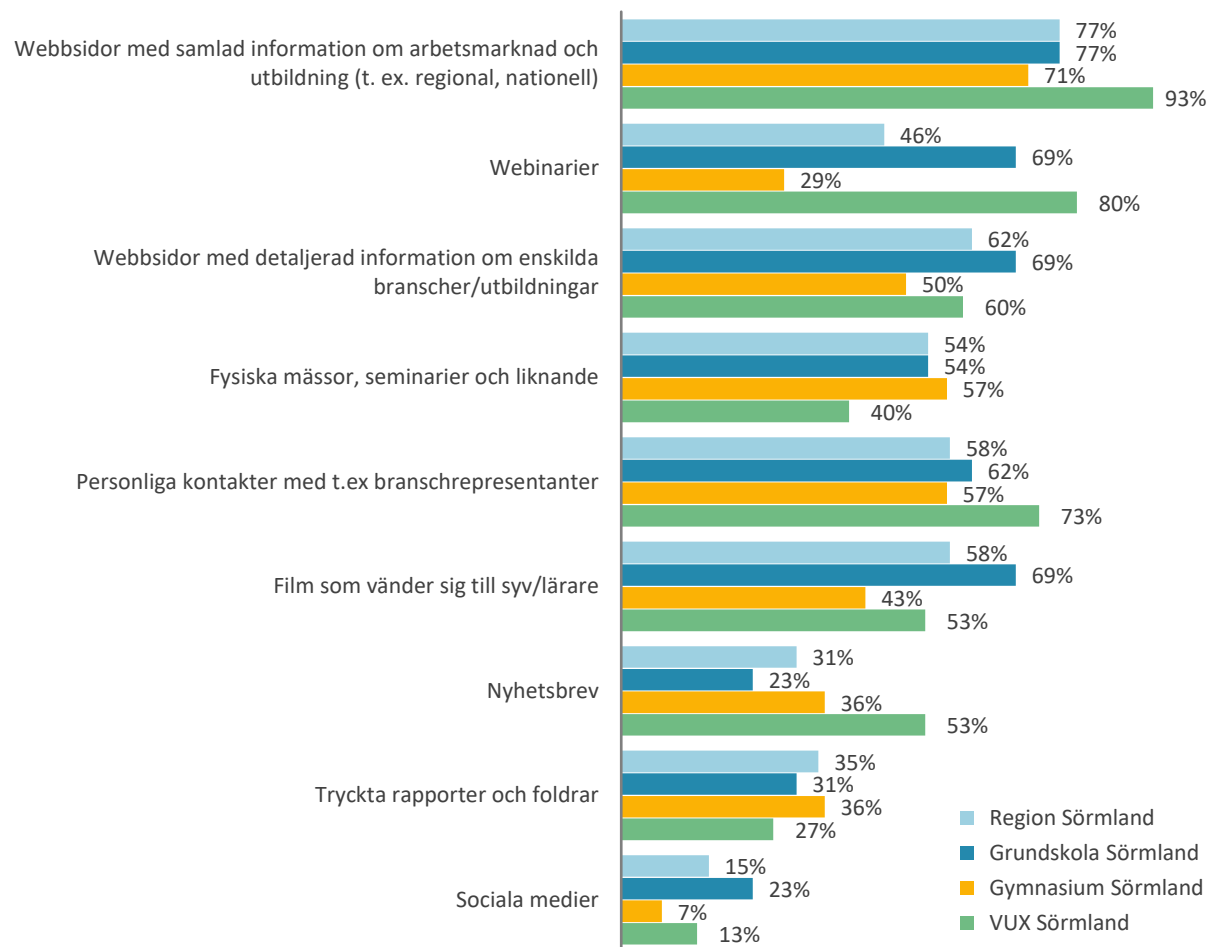
Endast hälften av Syvar inom gymnasiet i Sörmland informerar sina elever om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov

Informeras dina elever om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov?

På nationell nivå ser vi att andelen elever som informeras om framtidens arbetsmarknadsbehov står sig stabilt över tid.

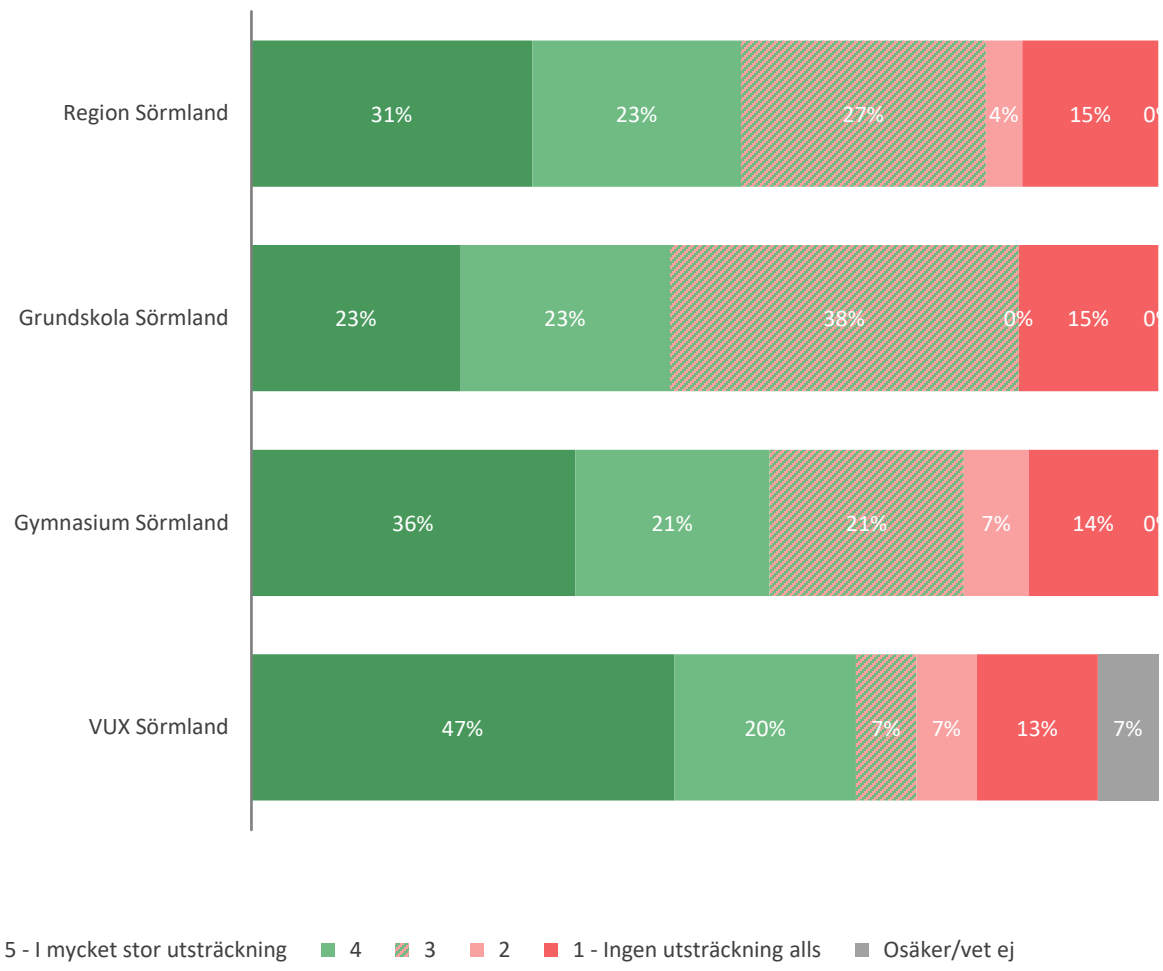
Webbsidor med information om arbetsmarknad och utbildning hamnar i topp hos samtliga grupper när det gäller format för den egna omvärldsbevakningen

Riksdagen har beslutat att när huvudmän som bedriver utbildning på gymnasial nivå bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas ska de bland annat väga in både elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Syvarna inom VUX i Sörmland har bäst koll på förändringarna gällande utbud av gymnasieutbildningar, medan Syvarna inom grundskolan har sämst koll

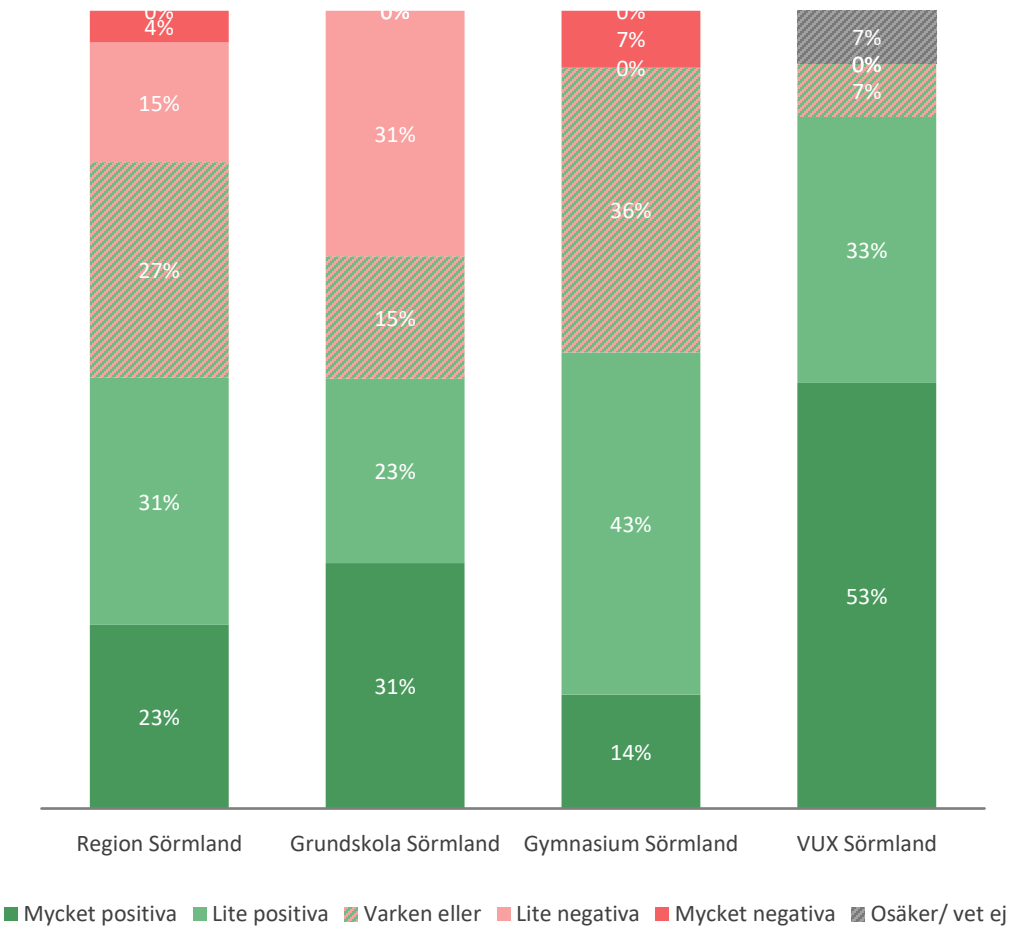
Kände du till dessa förändringar sedan tidigare?

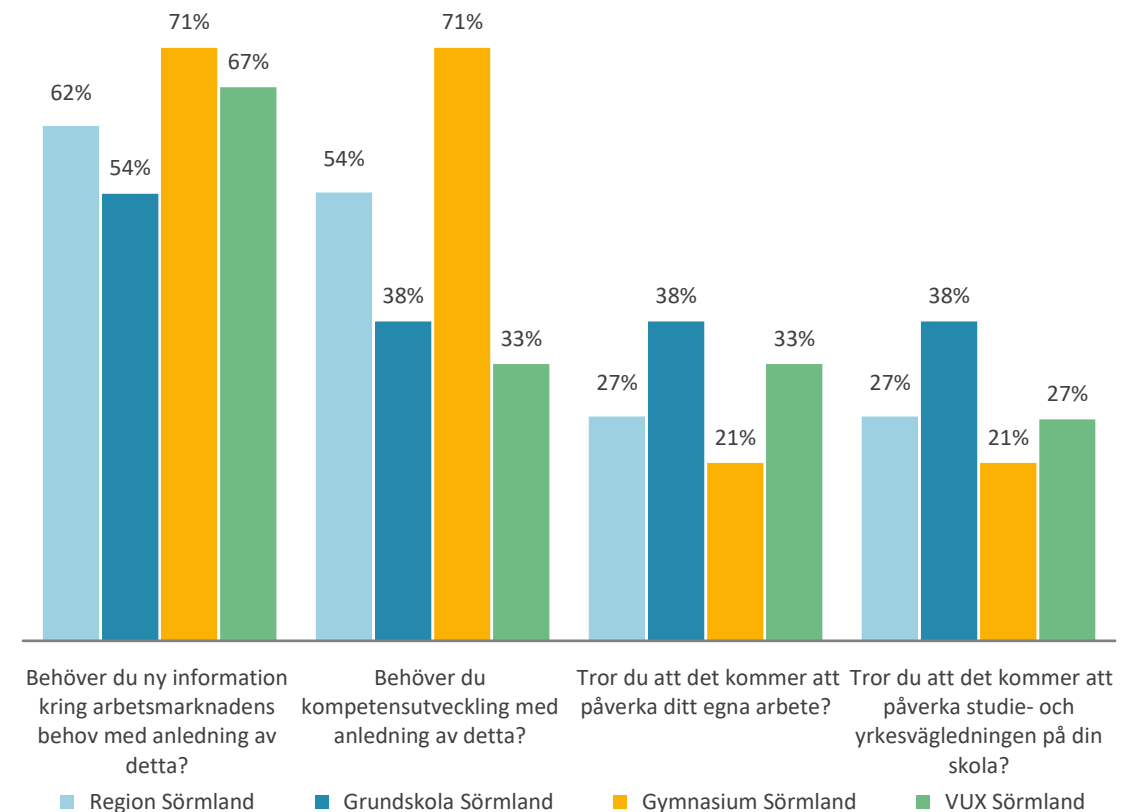

En majoritet av samtliga grupper uppfattar förändringarna som positiva, men VUX-gruppen är klart mest positiv

Övergripande, tycker du att dessa förändringar är...?

Syvar på gymnasiet i region Sörmland uttrycker störst behov av kompetensutveckling med anledning av förändringarna

Fråga: Behöver du ny information kring arbetsmarknadens behov med anledning av detta? / Behöver du kompetensutveckling med anledning av detta? / Tror du att det kommer att påverka ditt egna arbete? / Tror du att det kommer att påverka studie- och yrkesvägledningen på din skola? **Filter:** "5 – I mycket stor utsträckning" + "4"

Nedbrytning: Region Sörmland / Grundskola Sörmland / Gymnasium Sörmland / VUX Sörmland

A woman with long brown hair and black-rimmed glasses is shaking hands with a man whose back is to the camera. The woman is wearing a light brown corduroy jacket over a white button-down shirt. They are in a modern office setting with large windows in the background. The image has a blue tint and a semi-transparent dark blue overlay on the right side.

04

SAMVERKAN

04

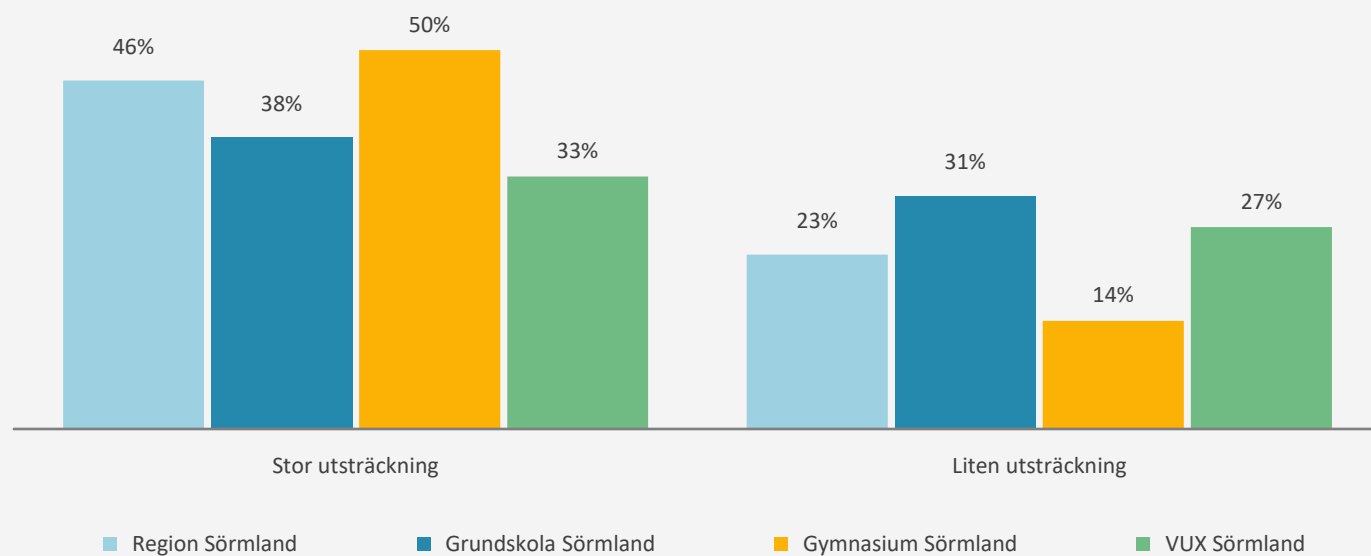
Samverkan

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

- I vilken utsträckning samverkar din skola/enhet/verksamhet med arbetslivet?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Var vänlig ta ställning till följande påståenden:
 1. Prao stärker elevernas förmåga att välja till gymnasiet
 2. Att eleverna har prao leder till bättre kvalitet i studie- och yrkesvägledningen
- Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?
- Du som svarat ja, ge exempel på vad som skulle kunna göras

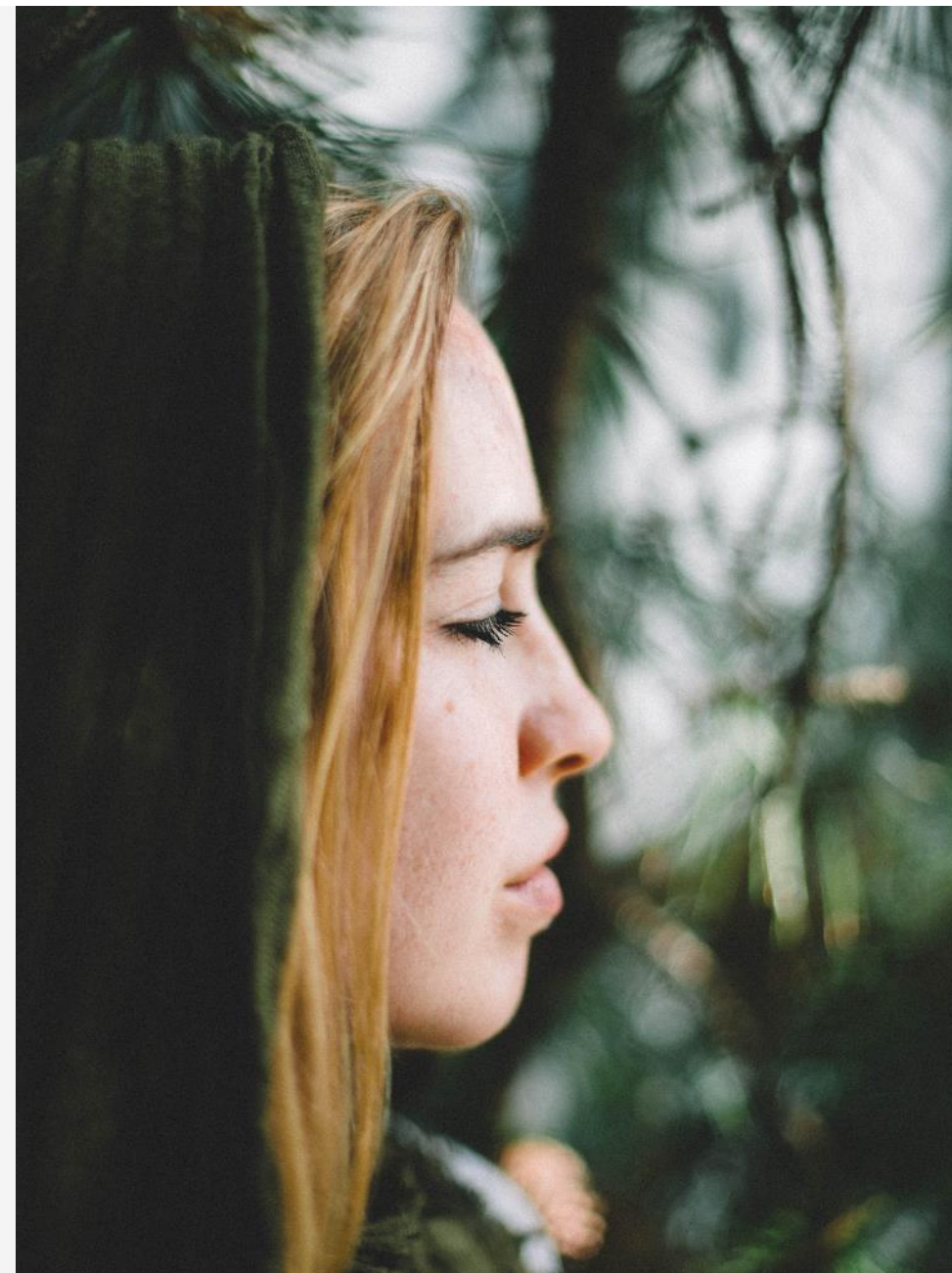
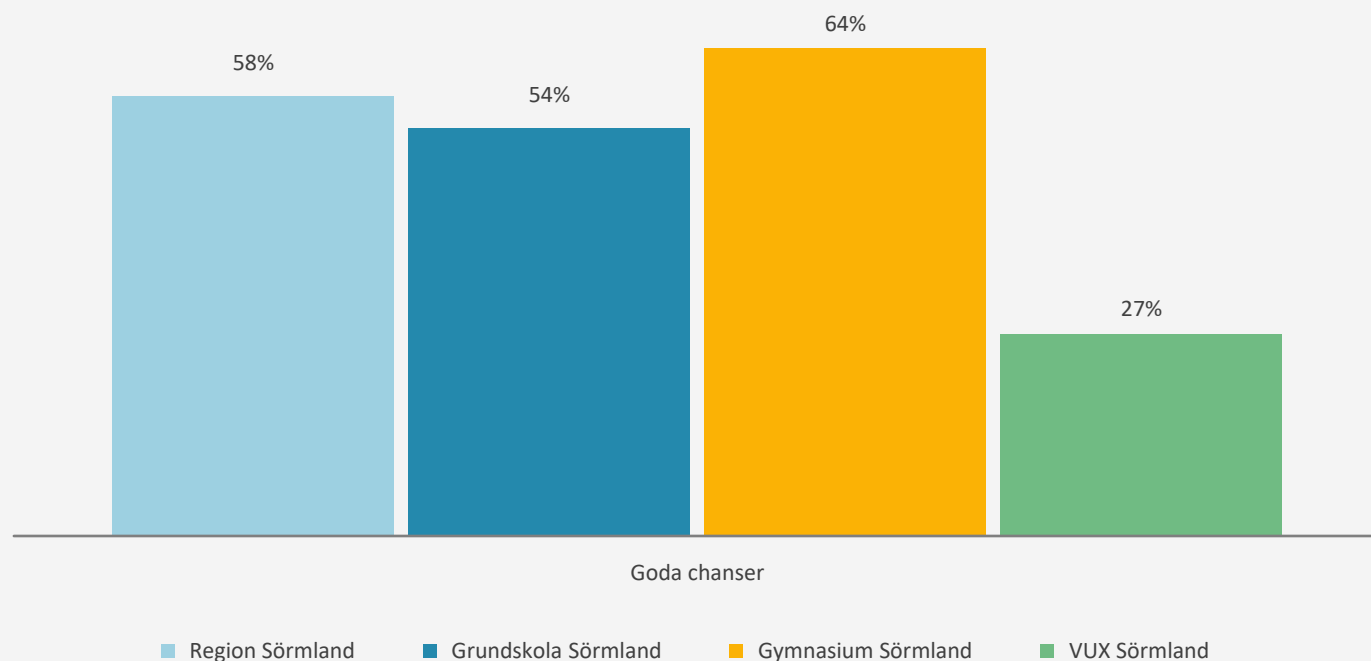
Gymnasiesyvar sticker ut som den grupp där flest samverkar med arbetslivet i stor utsträckning i Sörmland

I vilken utsträckning samverkar din skola/enhet/verksamhet med arbetslivet?

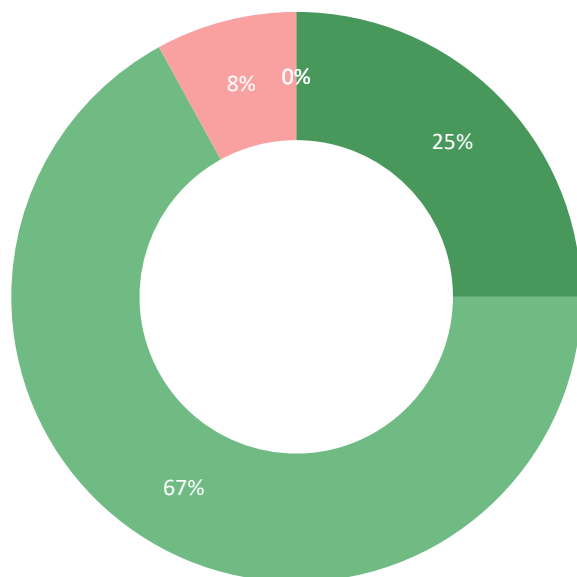

VUX-gruppen sticker ut med en betydligt lägre andel som anser att eleverna har goda chanser till jobb inom regionen efter avslutad utbildning

Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högst avslutade utbildning?

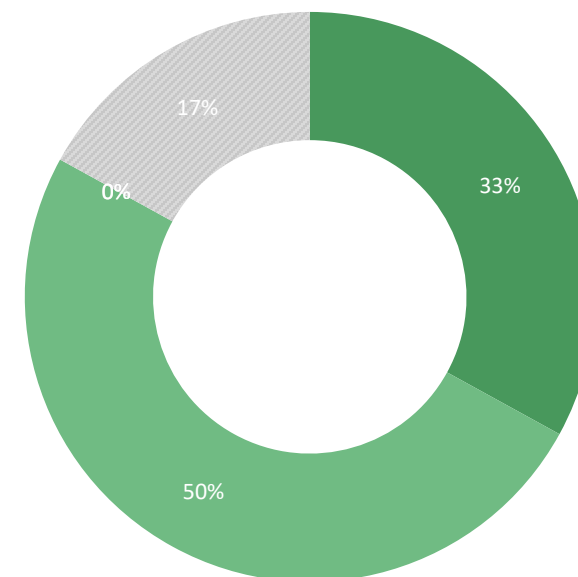
Majoriteten av Sörmlands Syvar inom grundskolan är positivt inställda till prao

”Prao stärker elevernas förmåga att välja till gymnasiet”

■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Instämmer delvis inte ■ Instämmer inte alls ■ Osäker/vet ej

i
Dessa frågor ställs enbart till Syvar verksamma inom grundskolan

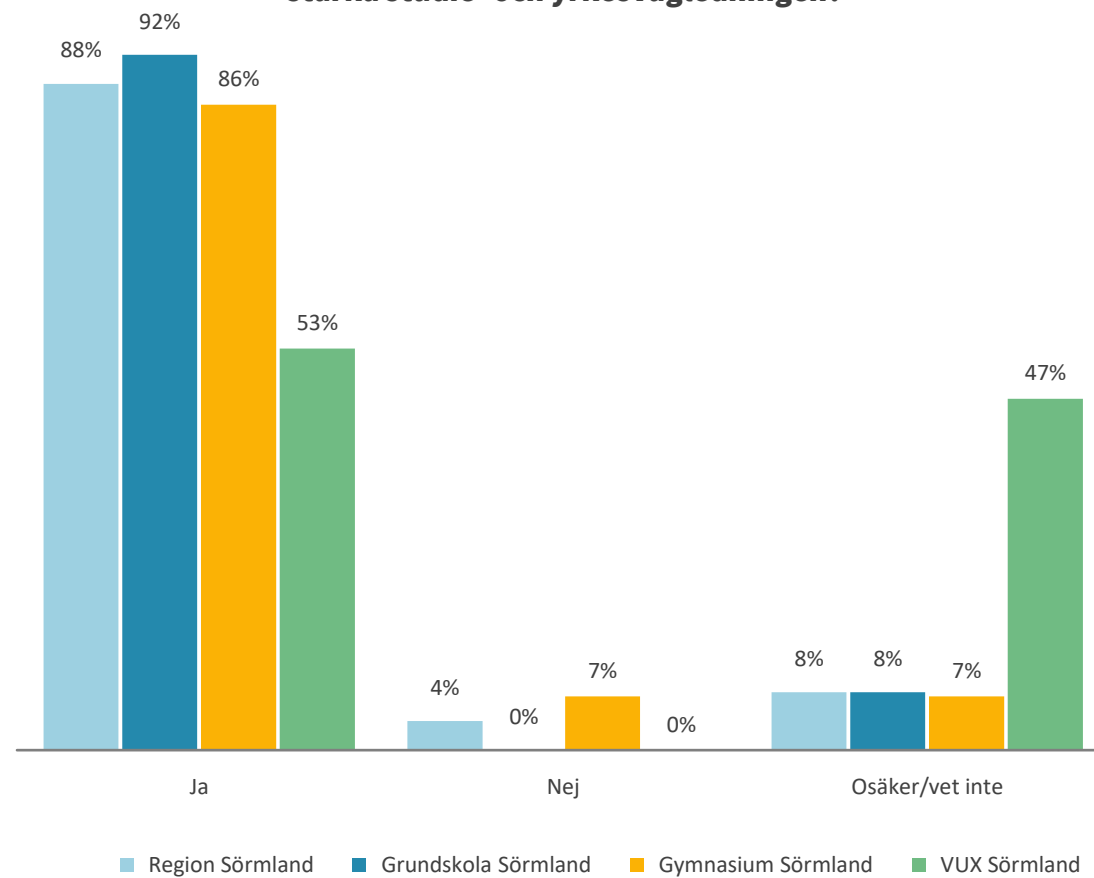

”Att eleverna har prao leder till bättre kvalitet i studie- och yrkesvägledningen”

■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Instämmer delvis inte ■ Instämmer inte alls ■ Osäker/vet ej

Majoriteten av samtliga grupper anser att det finns lokala insatser som kan stärka studie- och yrkesvägledningen

Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?

i

På nästa sida redovisar vi vad de som svarade ja med egna ord anser Region Sörmland kan göra för att stärka studie- och yrkesvägledningen lokalt.

Vi har under flera år låtit gruppen som tycker att det finns något att göra lokalt av kommun/region för att stärka studie- och yrkesvägledningen, med egna ord berätta vad de tycker bör göras. Så här säger studie- och yrkesvägledare i Region Sörmland:

” Regelbundna dragningar av läget i kommunen med t.ex. Näringslivsenheten. Bättre samverkan med regionen och kommunen kring vårdutbildningen.”

- VUX, Region Sörmland

” Jag skulle gärna se att vi får en samordnare för SYV på Gymnasiet som ordnar fortbildning för Syvar (finns på grundskolan).”

- Gymnasieskola, Region Sörmland

” Att skolläningen samt lärare får bättre utbildning kring SYV som ”hela skolans ansvar” så att det kan bli en mer naturlig del av undervisningen.”

- Grundskola, Region Sörmland

”Bättre samarbete med arbetslivet genom inrättande av en praktiksamordnare på Näringslivsavdelningen inom kommunen och regelbunden kartläggning av den lokala arbetsmarknaden.”

- Grundskola, Region Sörmland

Fråga: Du som svarat ja, ge exempel på vad som skulle kunna göras

Filter: Region Sörmland som svarat ”Ja” på frågan ”Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?”

05

VUX

05

VUX

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

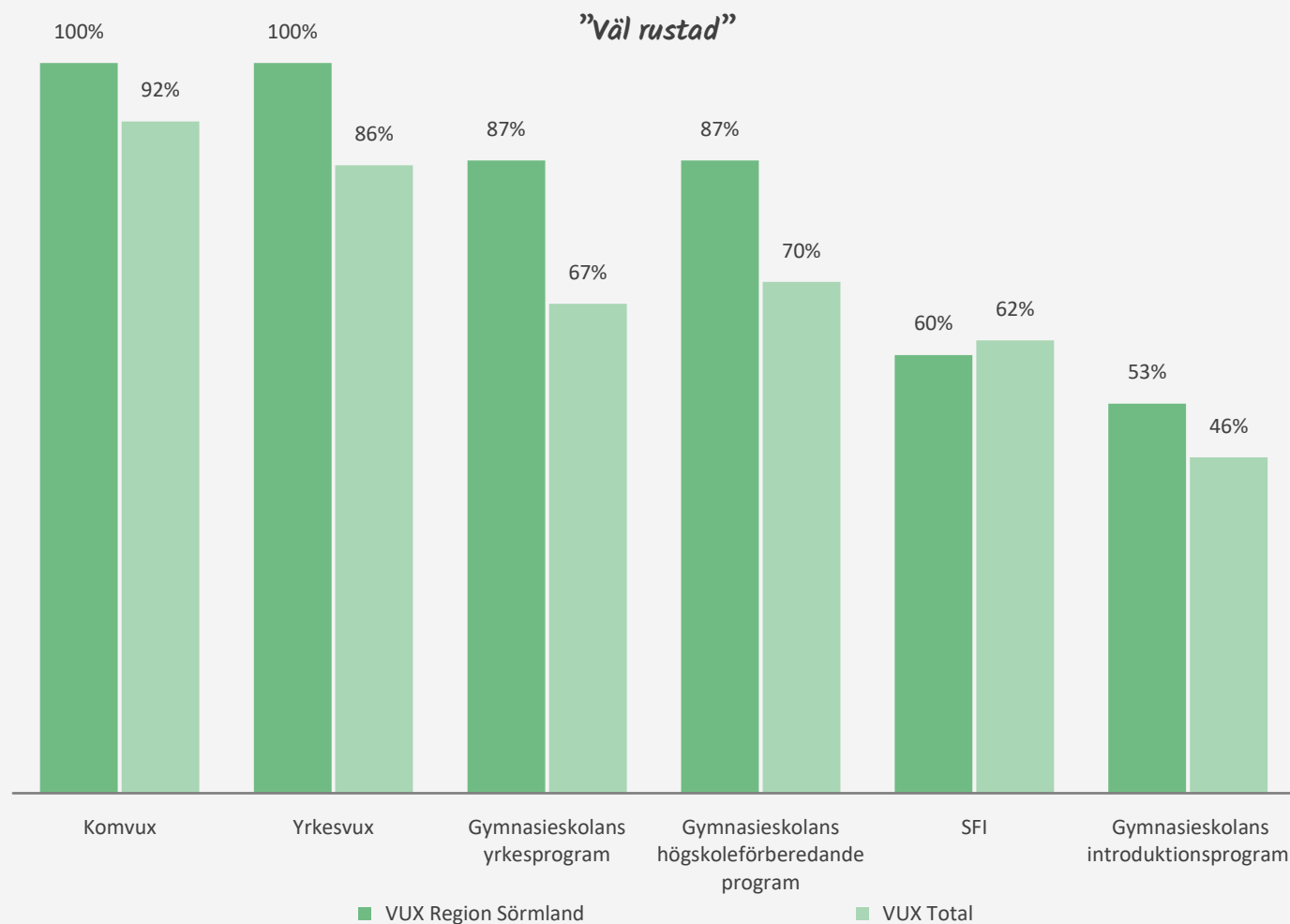
- Vad av följande ingår i din tjänst som SYV?
- Inom vilka av följande områden skulle du framförallt vilja öka din kompetens?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Totalt sett, hur väl rustad känner du dig för att vägleda elever inom följande grupper?
- Kan invånarna i er kommun enkelt se om ni erbjuder inledande kartläggning?
- Har ni en rutin för antagning efter inledande kartläggning?
- Har ni en övergripande plan för hur ni arbetar med vägledning inför, under och mot slutet av studier?
- I vilken utsträckning... (påståenden)

Arbetsuppgifterna för Syvar inom VUX i Region Sörmland liknar hur det ser ut nationellt

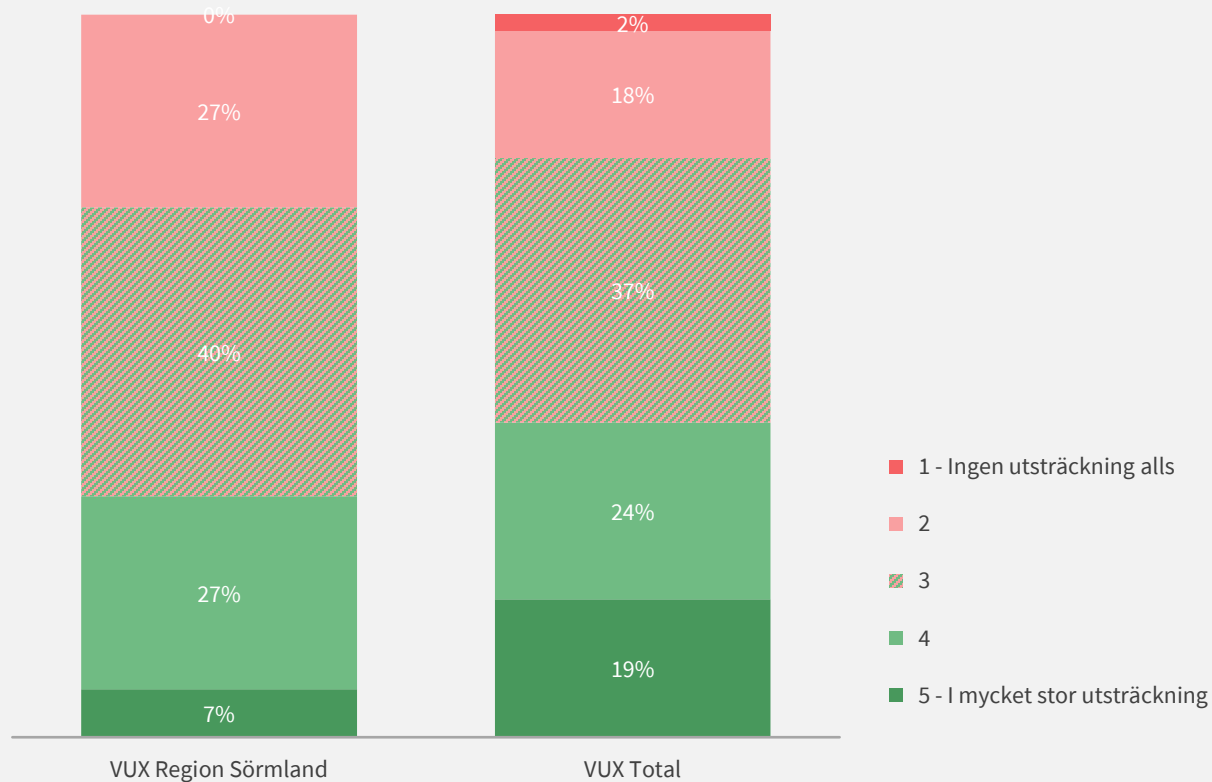
VUX Region Sörmland		VUX Total	
1.	100% Information om utbildningssystemet och utbildningsvägar	98%	Individuell vägledning/gruppvägledning
2.	100% Individuell vägledning/gruppvägledning	95%	Information om utbildningssystemet och utbildningsvägar
3.	87% Studieplanering/kursplanering	92%	Studieplanering/kursplanering
4.	80% Information om arbetsliv och arbetsmarknad	85%	Samverkan med lärare och andra syvar
5.	80% Samverkan med lärare och andra syvar	82%	Information om arbetsliv och arbetsmarknad
6.	73% Samverka med arbetslivet (föreläsare, studiebesök, temadagar,etc)	73%	Validering
7.	67% Validering	65%	Administration av intagning, antagning, omval etc.
8	53% Administration av intagning, antagning, omval etc.	59%	Samarbete med Arbetsförmedlingen
9.	53% Marknadsföring av skolan	56%	Uppsökande vägledning
10.	47% Samarbete med Arbetsförmedlingen	54%	Samverka med arbetslivet (föreläsare, studiebesök, temadagar,etc)

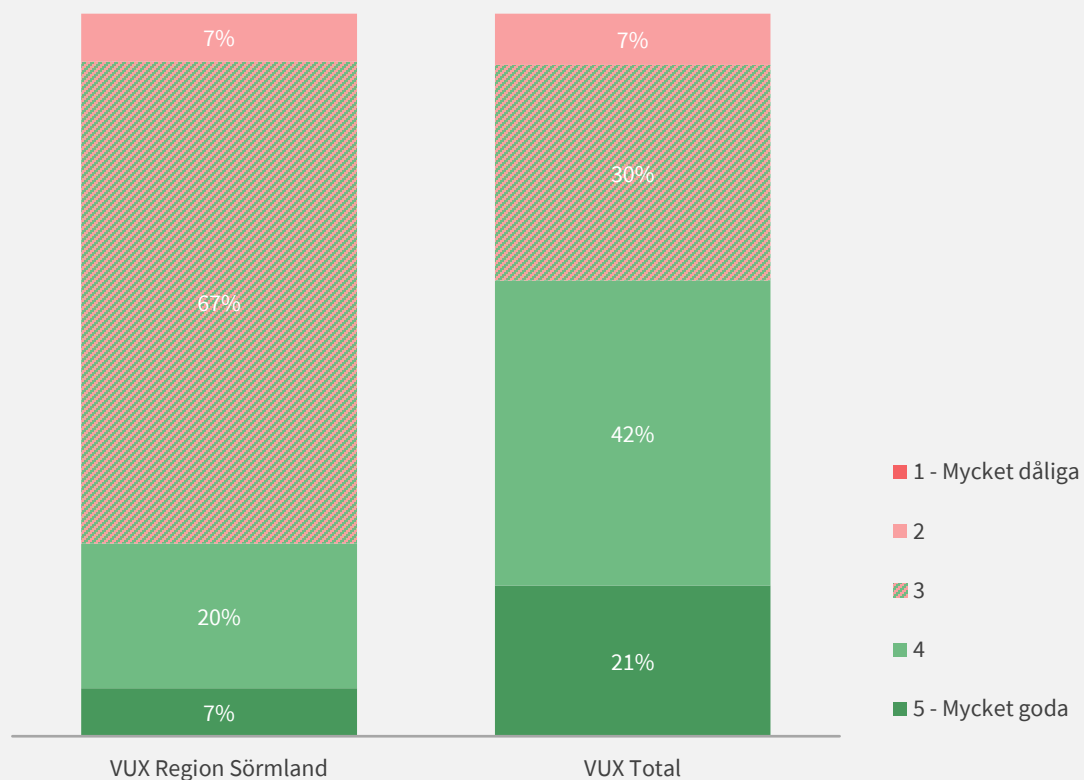
VUX i Region Sörmland känner sig bättre rustade för att vägleda de flesta grupper av elever

VUX i Region Sörmland uppger i lägre utsträckning att deras skolor samverkar med arbetslivet

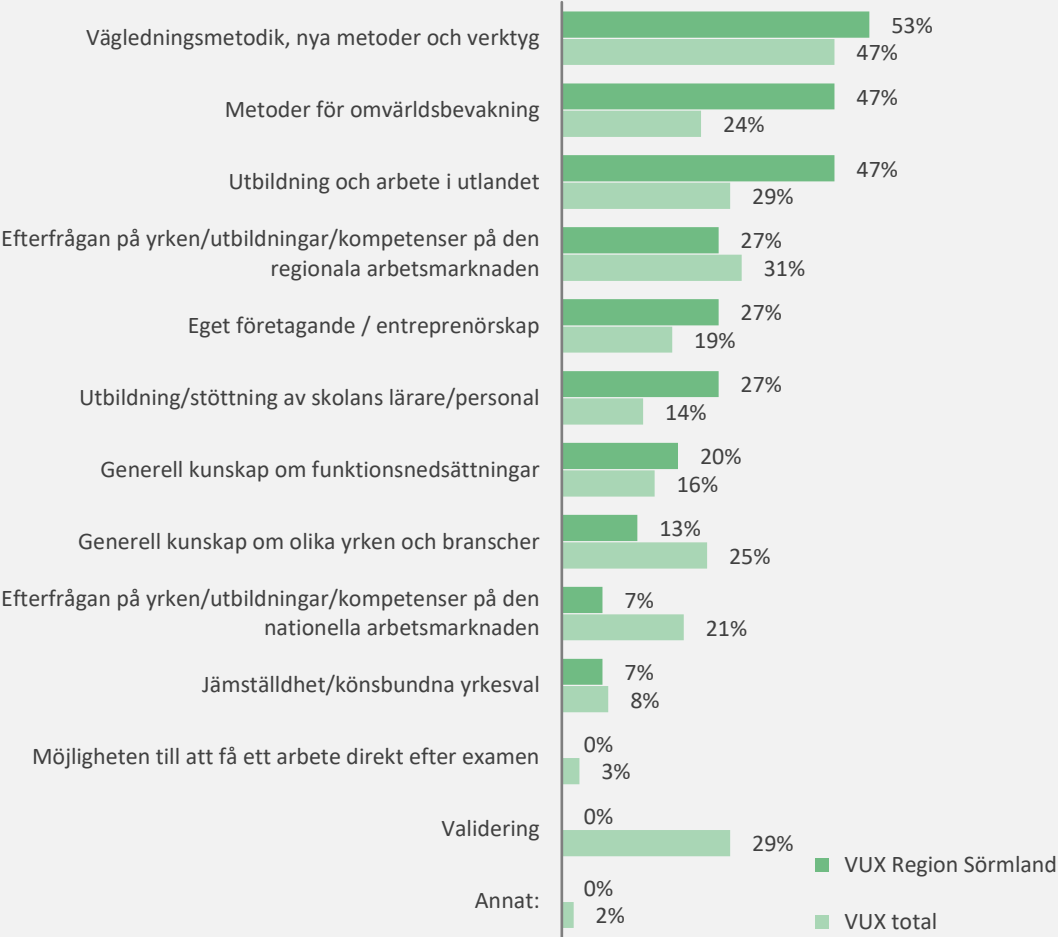

VUX i regionen är även något mindre optimistiska till deras elevers möjligheter att få jobb inom regionen

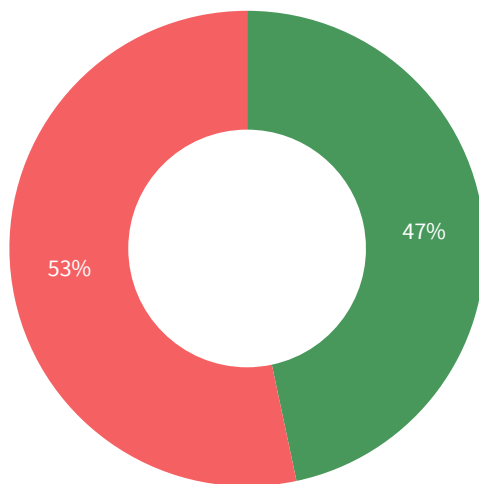

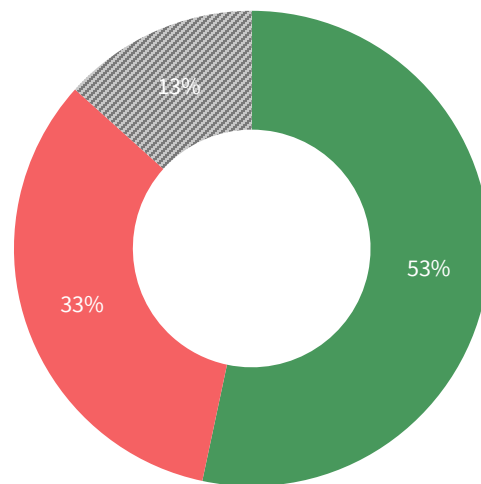
VUX i Region Sörmland är mer intresserade av att öka sin kompetens inom omvärldsbevakning samt utbildning och arbete i utlandet

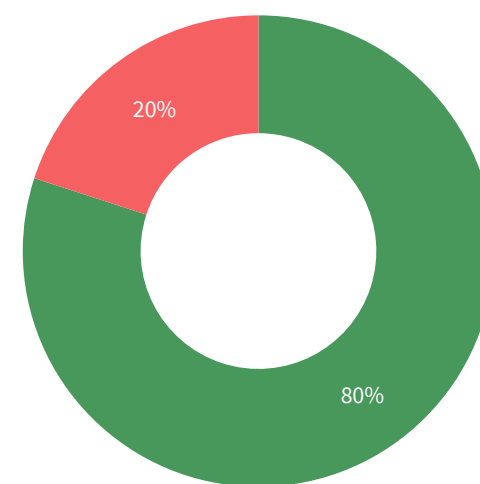
Majoriteten av VUX anser inte att information om kartläggning är lättillgänglig för regionens invånare

Kan invånarna i er kommun enkelt se om ni erbjuder inledande kartläggning?

Har ni en rutin för antagning efter inledande kartläggning?

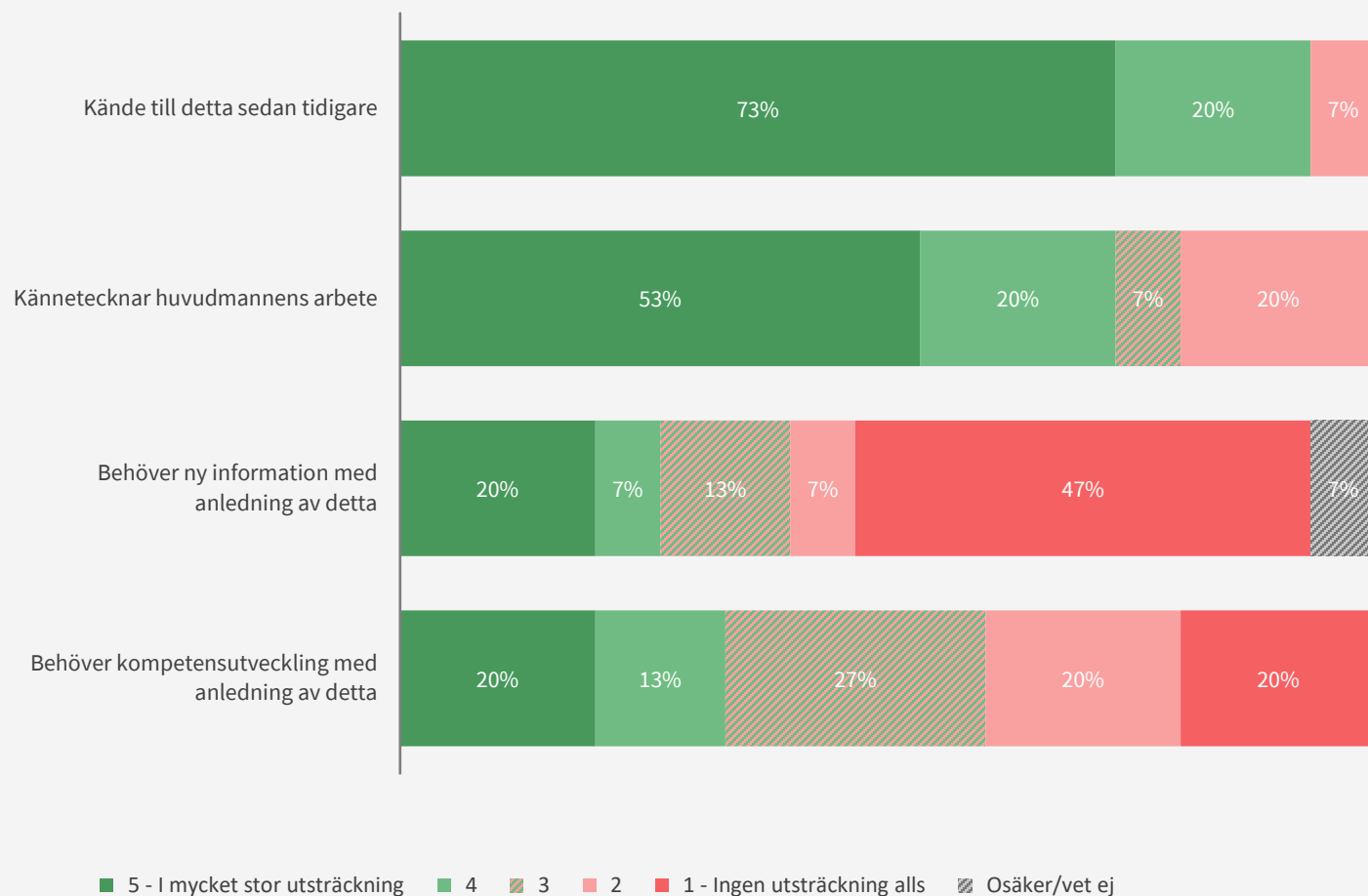

Har ni en övergripande plan för hur ni arbetar med vägledning inför, under och mot slutet av studier?

■ Ja ■ Nej ■ Osäker/vet ej

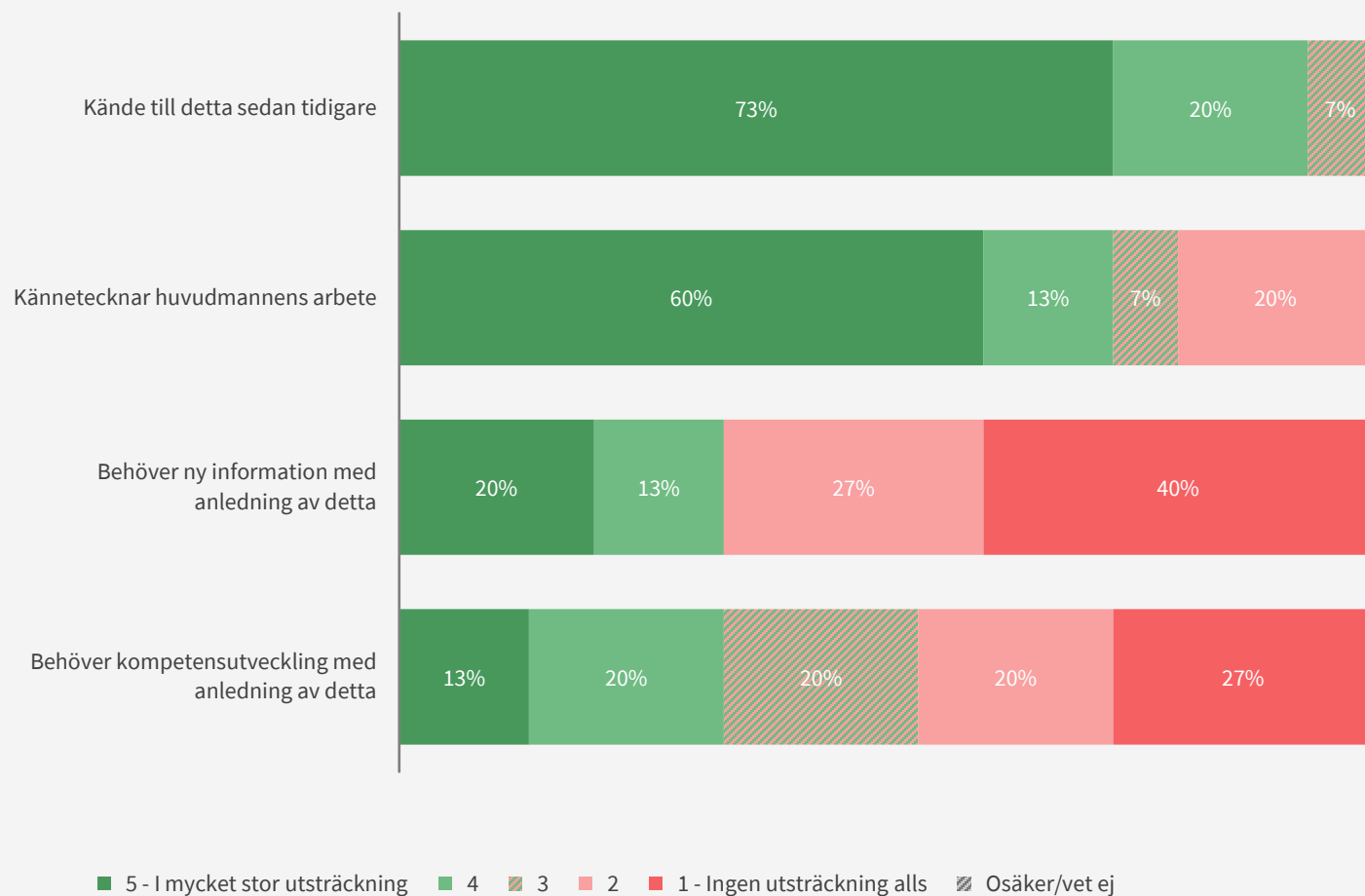
Hemkommunen ska se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom komvux erbjuds en inledande kartläggning.

Majoriteten i regionen kände till bestämmelsen sedan tidigare och få upplever att de behöver information eller kompetensutveckling med anledning av detta

**Om en elev behöver en validering ska
huvudmannen för komvux erbjuda
det, utifrån vissa förutsättningar.**

Majoriteten av VUX i Region Sörmland kände även till bestämmelsen om validering

HEJ
SYV.

ungdoms
barometern

